

2014

EDİRNE

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU
(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

İsmail ÖZLÜ (V.H.K.İ.)

Vildan MUTLU (Memur)

Eylem KARACA ÇETİN (İ.M.D.)

Ali KALAY (İ.M.D.)

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Edirne İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

EDİRNE Valisi
Dursun Ali ŞAHİN

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 065 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 715 işyeri tespit edilmiş ve 650 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Çalışma ve İş Kurumu Edirne İl Müdürü

Şengül ÇILDAM

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ.....	iii
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR	x
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	4
BİRİNCİ BÖLÜM	5
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ	5
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ	5
İŞKUR' A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ.....	6
Açık İş Verileri	
İşe Yerleştirme Verileri	
Kayıtlı İşsiz Verileri	
İşsizlik Ödeneğinden Yararlanan Verisi	
Kurs ve Kursiyer Verileri	
İKİNCİ BÖLÜM	11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI.....	11
AMAÇ VE YÖNTEM	11
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	13
İşyeri Verileri	
Çalışan Verileri	
AÇIK İŞLER.....	28
Açık iş verme ve açık iş oranı	
Eğitim durumu	
Beceri ihtiyacı	
Arama kanalı	
Cinsiyet dağılımı	
İllerin açık iş oranı	
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	54
Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyerleri	
Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİMLERİ	61
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
SONUÇ	65
KAYNAKÇA	69
EKLER	70
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu	70
Ek 2- Ek 2A: 2014 yılı İŞKUR İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı	75
Ek 2-B: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları.....	79
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü.....	80
Ek 4- Ek Tablolar	87

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Açık İşlerde İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.....	6
Tablo 2.İşe Yerleştirmede İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.....	7
Tablo 3. Kayıtlı İşsizlerde İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.....	8
Tablo 4. İşsizlik Sigortası Almayı Hak Eden İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.....	9
Tablo 5. Aktif İşgücü Programları, Edirne, 2013-2014 (Ocak-Ağustos).....	10
Tablo 6. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, 2014.....	14
Tablo 7. Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, Edirne, 2014.....	15
Tablo 8. Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışanların Dağılımı, Edirne, 2014.....	16
Tablo 9. Kuruluş Yıllarına ve Sektörlere Göre İşyeri Sayıları, Edirne, 2014.....	18
Tablo 10. Ana Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, Edirne, 2014.....	19
Tablo 11. İlk 20 Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne, 2014.....	20
Tablo 12. İşyerlerinin Kriterlerinin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2014.....	21
Tablo 13. Sektörlere Göre Part-Time Çalışma Yapan İşy. ve Oranları, Edirne, Türkiye %, 2014.....	21
Tablo 14. Sektörlere Göre Part - Time Çalışma Yapan İşyerleri ve Oranları, Edirne, %, 2014.....	23
Tablo 15. Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı ve Oranları, Edirne, %, 2014.....	24
Tablo 16. İşyeri Bazında Açık İş Verme Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	25
Tablo 17. Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı ve Açık İş Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	26
Tablo 18. Kuruluş Yıllarına Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Verme Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	27
Tablo 19. Sektörler ve Kuruluş Yıllarına Göre Açık İş Verme Oranı, Edirne, %, 2014.....	28
Tablo 20. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Dağılımı ve Açık İş Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014...	29
Tablo 21. Açık İşlere Göre İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	30
Tablo 22. Tablo 22. Açık İşlerin İstenen Eğitim Düzeyine ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	32

Tablo 23. Açık İşlerin İstenen Beceri ve Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	34
Tablo 24. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeyine ve İlk 10 Mesleğe Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014...38	
Tablo 25. İhracat Yapan İşyerlerinden Alınan Açık İşlerde İstenen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	39
Tablo 26. Arama Kanallarının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	41
Tablo 27. Arama Kanallarının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	42
Tablo 28. İhracat Yapan İşyerlerinden Alınan Açık İşlerde Kullanılan Arama Kanallarının Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	43
Tablo 29. İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşlerde Kullanılan Arama Kanallarının Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	45
Tablo 30. Sektörlere Göre Açık İşlerde Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	46
Tablo 31. Açık İşlerin Ana Meslek Gruplarına Göre Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	47
Tablo 32. Açık İşlerde İlk 10 Mesleğe Göre Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	47
Tablo 33. T.G.Ç.M. Eleman Sayısının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	48
Tablo 34. T.G.Ç.M. Eleman Sayısının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, %, 2013-2014.....	49
Tablo 35. Tablo 36. T.G.Ç.M. Eleman Sayısı İle Açık İşlerdeki Eleman Sayısının Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	50
Tablo 36. Sektörlere Göre T.G.Ç.M. Bildirme Oranı, Edirne, %, 2014.....	50
Tablo 37. Ana Meslek Gruplarına Göre T.G.Ç.M. Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı, Edirne, %, 2014.....	51
Tablo 38. İlk 20 Mesleğe Göre T.G.Ç.M. Dağılımı, Edirne, %, 2013-2014.....	52
Tablo 39. Ana Meslek Gruplarına Göre İşverenlerin T.G.Ç.M. Karşılama Durumu, Edirne, 2014.....	53
Tablo 40. T.G.Ç.M. Nedenlerinin İlk 10 Mesleğe Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	54
Tablo 41. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	55
Tablo 42. Ana Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı, Edirne, %, 2014.....	56
Tablo 43. İlk 10 Mesleğe Göre İstihdam Değişiminin Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	57
Tablo 44. İşyeri Büyüklüklerine ve Part-Time Çalışanlarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	58

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1. İşsizlik Oranı, İstihdam Oranı, İşg. Katılım Oranı yıllara göre seyri, Edirne, 2009-2013.....	5
Grafik 2. Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2014.....	17
Grafik 3. İşyerlerinin Sektörl. Göre İŞKUR'dan Faydalanma Oranları, Edirne, %, 2014.....	22
Grafik 4. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	31
Grafik 5. İhracat Yapan İşyerlerinin Açık İşlerde İstedikleri Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	33
Grafik 6. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, ...	35
Grafik 7. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeylerine ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.....	36
Grafik 8. Açık İşlerin Kullanılan Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	40
Grafik 9. Teşvikten Faydalana İşyerleri İçinde Açık İş Veren İşyerlerinin Arama Kanallarının Kullanımına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	43
Grafik 10. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Kullandığı Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.....	44
Grafik 11. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Edirne, Türkiye, %, 2014.....	53

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliđi

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık İş Oranı

AİVO: Açık İş Verme Oranı

Bk. : Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliđi İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliđi'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

- 2013 yılında TÜİK hane halkı işgücü anketi sonuçlarına göre Edirne ilinin; işsizlik oranı %7,8, istihdam oranı %50,1, işgücüne katılım oranı ise %54,3'tür. Bu oranların 2009-2013 yılları arasındaki seyri daha önceki yıllara göre iyileşmesine rağmen henüz arzu edilen seviyeye erişilemediğini gözlemlemekteyiz.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kurum tarafından 319 farklı meslekte 8350 kişilik açık iş ilanı yapılmıştır. Yapılan açık iş ilanlarına ait mesleklerin dağılımı incelendiğinde Türkiye geneli ile paralellik olması ile birlikte Edirne ilinin işgücü piyasasının yapısını da yansıtmaktadır.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kurum tarafından 185 farklı meslekte 4135 kişi işe yerleştirme gerçekleştirilmiştir. Açık işlere göre işe yerleştirme oranı oldukça yüksektir. Neredeyse kurum tarafından ilan edilen her iki açık işten birisine işe yerleştirme gerçekleştirilmiştir. Ayrıca işe yerleştirme yapılan mesleklere baktığımızda hem açık işlerle hem de Edirne ilinin işgücü piyasasının yapısıyla uyumlu olduğu görülmektedir.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kuruma 998 farklı meslekte 12506 kişilik işsiz kaydı yapılmıştır. Açık işler ve işe yerleştirmeye ilk 20 mesleğin toplam meslekler içindeki payının oldukça yüksek olmasına karşın kayıtlı işsizlerde ilk 20 mesleğin toplam içindeki payı %57,5'tir. Bu durum kayıtlı işsizlerdeki meslek yelpazesinin açık işler ve işe yerleştirmelere göre daha geniş olduğunu göstermektedir. Ayrıca Makineci (Dikiş) mesleğinin açık iş ve işe yerleştirme verilerinde oldukça yüksek bir oranla ilk sırada yer alırken kayıtlı işsizlerin dağılımında %3,2 ile altıncı sırada yer alması dikkat çekmektedir.
- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işgücü göstergelerine göre, kurum tarafından gerçekleştirilen aktif işgücü programlarının verilerine göre %61,1 ile işbaşı eğitim programı yer almaktadır. Ayrıca katılımcıların %21,2'si erkek, %78,8'i de kadındır.
- 12 Mayıs-27 Haziran döneminde yapılan araştırmada 650 işyerine ilişkin veri toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu Toptan Perakende ve Ticaret, İmalat, İnşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Bu üç sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payı %65'tir.
- Araştırma kapsamında Edirne ilinde 24097 kişi çalıştığı tespit edilmiştir. Bunların 14391'i erkek, 9706'sı kadın çalışanlardır. Çalışanların %39,6'sı İmalat sektöründe çalışmaktadır. İmalat sektöründe çalışanların %44'ü erkek, %56'sı kadındır. İmalat sektörü haricinde kadın çalışanların yoğun olduğu sektörlerin, toplam sektörler içindeki çalışan sayısı ağırlığının az olması sebebiyle erkek çalışan sayısının daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir.
- Çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında %14'ünü Nitelik Gerektirmeyen meslekler oluşturmaktadır. Bu meslek grubunun da %58'i erkek, %42'si kadındır. Çalışanların büyük bir çoğunluğunu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen meslekler oluşturmaktadır.
- İşyeri büyüklüklerine göre işyerlerinin %53'ünü 10-49 çalışanı olan işyerleri oluşturmaktadır. Fakat çalışan sayılarına bakıldığında çalışanların %65'ini 50+ işyerlerinin oluşturduğu dikkat çekmektedir. Ortalama çalışan sayılarının dağılımına göre ilk sırada 114 kişi ile Bilgi ve İletişim sektörü yer almaktadır.
- İşyerlerinin kuruluş yıllarına göre 137 işyerinin faaliyet gösterdiği inşaat sektöründe 0-4 yıllık işyeri oranının %42 olması ve toplam 0-4 yıllık işyerlerinin üçte birinden fazla olması dikkat

çekmektedir. Ayrıca Diğer Hizmet Faaliyetlerinde yer alan işyerlerinin %80'inin 25+ yıllık olması bu sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yapısını göstermektedir.

- Araştırma kapsamında Edirne ilinde 781 farklı meslekte çalışıldığı tespit edilmiştir. En yüksek çalışanı olan ilk 20 mesleğin toplam meslekler içindeki payı %52'dir. İlk sırada %9,5 ile Dikiş Makine Operatörü mesleği yer almaktadır.
- Edirne ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin %38,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Aynı zamanda İŞKUR'dan eleman talebi olan işyeri sayısı oranı ise %36,4'tür. Devletten herhangi bir teşvik alan işyeri sayısı oranı %22,1 ve ihracat yapan işyeri sayısı oranı %9,1'dir.
- Edirne işgücü piyasası talep araştırması referans döneminde araştırma kapsamındaki 650 işyerinin 122 tanesinden 1019 kişilik açık iş alınmıştır. Edirne geneli açık iş verme oranı %18,8'dir. En fazla açık iş alınan işyeri Ticaret sektöründedir. Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinde açıl iş oranı %4,1'dir. Bu demektir ki her 100 kişilik çalışma kapasitesine sahip işyerinde 95,9'luk dolu kadro 4,1'lik boş kadro bulunmaktadır. Açık iş oranının sektörlere göre dağılımına baktığımızda %7,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü ilk sırada yer alırken, ikinci sırada %7,1 ile İmalat sektörü yer almaktadır.
- Ana meslek gruplarına göre açıl iş oranlarına bakıldığında %7,2 ile Tesis ve Makine Operatörleri ilk sırada yer alırken Hizmet ve Satış Elemanlarının %4,3 ile ikinci sırada yer alması dikkat çekmektedir. Kuruluş yıllarına göre açık iş oranlarında %8,6 ile 0-4 yıllık işyerleri ilk sırada yer almaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre açık iş oranlarını değerlendirdiğimizde ilk sırada %6 ile 50-249 çalışanı olan işyerlerini görmekteyiz.
- Referans döneminde 97 farklı meslekte açık iş tespit edilmiştir. İlk 20 mesleğin toplam içindeki payını oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Açık işin en fazla alındığı meslek %54,7 ile Makineci (Dikiş) mesleğidir. Açık işlerde cinsiyete göre dağılıma baktığımızda %29,4'ünün kadın, %16,7'sinin erkek ve %54'ünün fark etmez olduğu görülmektedir. Aynı zamanda açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde de fark etmez seçeneği %45,1 ile cinsiyet dağılımında olduğu gibi ilk sırada yer almaktadır. Açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde eğitim seviyesi arttıkça istenen oranın azaldığı görülmektedir.
- Araştırma kapsamında tespit edilen açık işlerde istenen beceri düzeylerinin dağılımında ilk sırada %86,6 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %74,2 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, üçüncü sırada ise takım çalışması yer almaktadır. Açık işlerde mesleklere göre ilk sırada yer alan Makineci (Dikiş) mesleği için istenen beceri düzeylerinde yukarıda saydığımız üç beceri düzeyinin yanı sıra %60,1 ile fazla mesaiye kalabilme beceri düzeyi dikkat çekmektedir.
- Açık işlerin arama kanallarına bakılacak olursa %92,8 ile İŞKUR ilk sırada %77,6 ile akraba eş-dost ikinci sırada yer almaktadır.
- İşyerlerinden gelen cevaplara göre 2014 yılı içerisinde 1281 kişi temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklere sektörler itibarıyla bakıldığında ilk sırada 616 kişilik ihtiyaçla İmalat sektörü, 276 kişilik ihtiyaçla Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ikinci sırada yer almaktadır. En fazla temininde güçlük çekilen meslek grubu ise toplam içerisinde %49,1'lik oranı ile Tesis ve Makine Operatörü ve Montajcılardır. İkinci olarak Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar %19,2 ile yer almaktadır.
- Temininde güçlük çekilen meslekleri incelediğimizde ilk sırada %40,8 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır.
- Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada %85,5 ile gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, ikinci sırayı %78,1 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, üçüncü sırayı ise %48,8 ile bu meslekte işe başvuru

yapılmaması oluşturmaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin işyerlerine göre karşılanma durumuna bakıldığında %45,5'i karşılanmıştır.

- Gelecek dönem istihdam beklentilerine bakılacak olursa %7,6'lık net istihdam değişim oranı göze çarpmaktadır. Net istihdam değişim oranlarını sektörlere göre değerlendirdiğimizde ilk sırada %17,2 ile Bilgi ve İletişim sektörü yer almaktadır. Ana meslek gruplarına göre değerlendirmek gerekirse en yüksek oran %11,6 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundadır.
- Edirne ilinde net istihdam değişimini incelersek toplamda 1836 kişilik bir artış beklenmektedir. Bu artışı sektörlere göre değerlendirdiğimizde, en yüksek artışın 957 kişi ile İmalat sektöründe olması beklenmektedir. Ayrıca tüm sektörler içinde istihdam azalışı sadece eğitim sektöründe ve iki kişi olarak beklenmektedir.
- Mesleklerin istihdam artışlarının veya azalışlarının önceden tahmin edilebilmesi aktif işgücü programlarına dair uygulanması gereken politikaların belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu sayede uygun mesleklere yönlendirmenin sağlanmasıyla istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.

GİRİŞ

Edirne ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin yüksek seyrettiği sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında karşılanamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibarıyla yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eş zamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımınıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Hane Halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibarıyla idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibarıyla değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmasına neden olmuştur. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Edirne ili için 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel işgücü göstergeleri ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu analizde İŞKUR verileri de temel unsurlardan biridir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Edirne işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek; işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Edirne işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

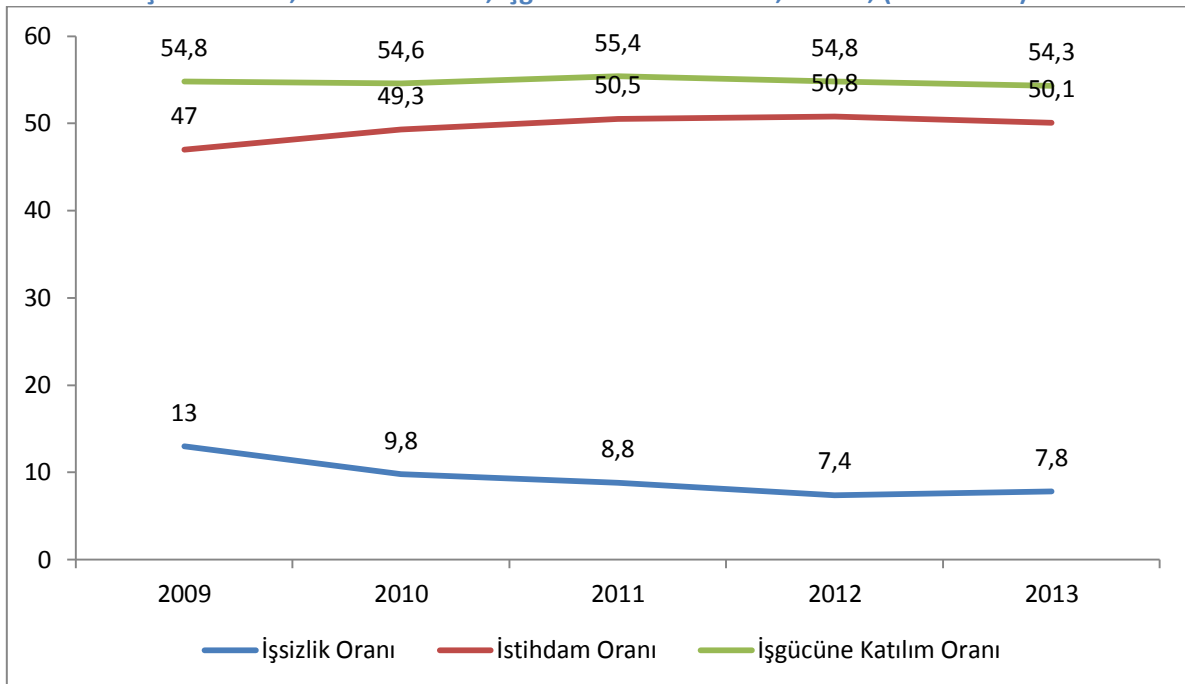
Türkiye’de işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirebilmek için işgücü piyasasına ilişkin en kapsamlı veriler TÜİK’ in Hane halkı işgücü Anketi Sonuçlarından elde edilmektedir. Bu kapsamda yayınlanmakta olan işgücüne katılma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı gibi veriler işgücü piyasasının değerlendirilmesinde kullanılan en temel verilerdir. Aşağıdaki tabloda

2009 yılından 2013 yılına kadar ki en temel işgücü göstergeleri yer almaktadır.

Aşağıdaki grafikte yer alan göstergelere bakıldığında 2009 yılından 2013 yılına kadar geçen sürede temel işgücü rakamlarında küçük seviyelerde dalgalanmalar olduğu görülmektedir. Ancak işgücü piyasasının olumlu seyri nedeniyle işsiz sayısındaki artış oldukça düşük kalmıştır. Bu olumlu artışlar sadece rakamlarda olmamış işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı da buna paralel olarak olumlu yönde etkilenmiştir. Rakamlardaki bu olumlu değişim işsizlik oranını da olumlu yönde desteklemiştir. Ancak işgücü piyasasına ilişkin temel verilerdeki yıldan yıla meydana gelen iyileşmelere rağmen henüz arzu edilen seviyeye erişilemediğini de göz önünde bulundurmakta fayda vardır.

Aşağıdaki grafikte yer alan veriler ile Türkiye geneli verilerini karşılaştığımızda; Edirne ilinin Türkiye geneli ortalamalarına göre daha iyi olduğu görülmektedir. 2013 yılında Türkiye genelinde % 45,9 olan istihdam oranı Edirne’de % 50,1’dir. 2009-2013 yılları arasında istihdam oranına göre değerlendirdiğimizde Edirne ile Türkiye geneli arasındaki fark 4-6 puan arasında değişmektedir. Bu fark işgücüne katılım oranında da 3,5-7 puanları arasında değişmektedir. Edirne ile Türkiye genelini işsizlik oranı çerçevesinde değerlendirdiğimizde de Edirne ili açısından Türkiye geneline göre olumlu bir oran söz konusudur. 2013 yılında Türkiye genelinde işsizlik oranı % 9,7 iken, Edirne’de bu oran %7,8’dir. 2009-2013 yılları arasında bu fark 1-2,1 arasında değişmektedir.

Grafik 1. İşsizlik Oranı, İstihdam Oranı, İşgücüne Katılım Oranı, Edirne, (2009-2013).

Kaynak: TÜİK

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR kayıtlarından mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, Eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörlere göre dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Aşağıdaki tabloda Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2013 yılı içerisinde açılmış olan işgücü taleplerine ilişkin veriler yer almaktadır. 2013 yılı içerisinde Edirne İl Müdürlüğü tarafından 319 farklı meslekte, Kamu Sektöründe 311 kişilik, özel sektörde 8039 kişilik olmak üzere toplamda 8350 kişilik açık iş ilanı yapılmıştır. Açık işlerin ilk 20 mesleğini değerlendirdiğimizde ilk sırada % 27,2 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. İkinci sırada % 18,2 ile Beden İşçisi (Genel), üçüncü sırada ise % 10,9 ile Temizlik Görevlisi mesleği yer almaktadır. Edirne ilinde 8350 açık işin dağılımı incelendiğinde ilk 20 mesleğin toplam içindeki oranı % 84,6 olduğu görülmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen açık işlerde Edirne ile Türkiye kıyaslaması incelendiğinde ise Edirne'de % 18,2 ile ikinci sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği Türkiye'de % 29,6 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de ikinci sırada % 3,9 ile Temizlik Görevlisi, üçüncü sırada ise % 3,1 ile Satış Danışmanı meslekleri yer almaktadır. Edirne'de ilk sırada % 27,2 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer alırken aynı meslek Türkiye genelinde % 2,4 ile altıncı sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde ilk 20 mesleğin toplam açık iş içindeki oranına baktığımızda ise Edirne ilinde oldukça yüksek olan bu oran Türkiye genelinde % 61,2'dir. 2014 yılı Ağustos ayı sonu itibari ile Edirne iline ait açık işleri değerlendirdiğimizde; 231 farklı meslekte, 39'u Kamu Sektöründe olmak üzere 6074 açık iş ilanı yapılmıştır. İlk 20 mesleğin toplam içinde payı 2013 yılı ile paralellik göstermektedir. İlk iki sıradaki meslekler aynı olmasına rağmen 2014 yılı ilk sekiz aylık verilerde üçüncü sırada Çağrı Merkezi Görevlisi mesleği yer almaktadır.

Tablo 1. Açık İşlerde İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.

2013	EDİRNE	2013	TÜRKİYE
Genel Toplam	8350	Genel Toplam	1481196
MAKİNECİ (DİKİŞ)	2271	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	438396
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1522	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	57989
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	909	SATIŞ DANIŞMANI	45366
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	476	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	41680
SATIŞ DANIŞMANI	273	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	39759
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	205	MAKİNECİ (DİKİŞ)	36157
KASİYER	185	GARSON (SERVİS ELEMANI)	32710
GARSON (SERVİS ELEMANI)	175	BÜRO MEMURU (GENEL)	31642
ÜTÜCÜ	175	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	31586
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	132	REYON GÖREVLİSİ	20081
REYON GÖREVLİSİ	132	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	17465
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	95	KASİYER	15859
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ	90	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	15429
MADENCİ (GENEL)	73	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	14886
BÜRO MEMURU (GENEL)	69	ÖN MUHASEBECİ	14883
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	65	AŞÇI	10842
MAĞAZA SORUMLUSU	64	BULAŞIKÇI (STEVARD)	10792
ÖN MUHASEBECİ	57	SEKRETER	10351
KALİTE KONTROLCÜ	53	AŞÇI YARDIMCISI	10310
AŞÇI YARDIMCISI	47	PAZARLAMACI	10232

Kaynak: İŞKUR

Aşağıdaki tabloda Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2013 yılı içerisinde açılmış olan işgücü taleplerine gerçekleştirilen işe yerleştirmelere ilişkin veriler yer almaktadır. 2013 yılı içerisinde Edirne İl Müdürlüğü tarafından 185 farklı meslekte, 313'ü Kamu Sektöründe olmak üzere toplamda 4135 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleştirmelerin ilk 20 mesleğini değerlendirdiğimizde ilk sırada % 27,8 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. İkinci sırada % 19,5 ile Beden İşçisi (Genel), üçüncü sırada ise % 11,6 ile Temizlik Görevlisi mesleği yer almaktadır. Edirne ilinde 4135 işe yerleştirmenin dağılımı incelendiğinde ilk 20 mesleğin toplam içindeki oranı % 88,1 olduğu görülmektedir. Ayrıca işe yerleştirme verilerinin açık işlerdeki oranlarla paralellik gösterdiği de gözlemlenmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen İşe Yerleştirmelerde Edirne ile Türkiye kıyaslaması incelendiğinde ise Edirne'de % 19,5 ile ikinci sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği Türkiye'de % 34,1 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de ikinci sırada % 4,6 ile Temizlik Görevlisi, üçüncü sırada ise % 4,4 ile Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almaktadır. Edirne'de ilk sırada % 27,2 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer alırken aynı meslek Türkiye genelinde % 1,9 ile altıncı sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde ilk 20 mesleğin toplam işe yerleştirme içerisindeki oranına baktığımızda ise Edirne ilinde oldukça yüksek olan bu oran Türkiye genelinde % 64,5'tir. Ayrıca Türkiye geneli açık iş verilerinde üçüncü sırada yer alan Satış Danışmanı mesleği yerine işe yerleştirmede üçüncü sırada Beden İşçisi (Temizlik) mesleğinin yer alması dikkat çekmektedir.

2014 yılı Ağustos ayı sonu itibari ile Edirne iline ait işe yerleştirme faaliyetlerini değerlendirdiğimizde; 93 farklı meslekte, 160'ı Kamu Sektöründe olmak üzere 2638 işe yerleştirme yapılmıştır. Genel itibariyle açık işlerde ve işe yerleştirmelerde Edirne ve Türkiye Geneli kıyaslandığında; Edirne'de işe yerleştirme oranı % 49,5 iken bu oran Türkiye genelinde %45,3'tür.

Tablo 2. İşe Yerleştirmede İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.

2013	EDİRNE	2013	TÜRKİYE
Genel Toplam	4135	Genel Toplam	671578
MAKİNECİ (DİKİŞ)	1149	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229020
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	808	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	30965
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	480	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	29750
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	396	SATIŞ DANIŞMANI	17065
ÜTÜCÜ	159	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	16896
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	95	MAKİNECİ (DİKİŞ)	12907
SATIŞ DANIŞMANI	94	BÜRO MEMURU (GENEL)	12696
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	60	GARSON (SERVİS ELEMANI)	12032
GARSON (SERVİS ELEMANI)	55	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	11551
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ	50	REYON GÖREVLİSİ	9094
KALORİFER ATEŞÇİSİ	49	KASİYER	7409
KASİYER	41	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6851
BÜRO MEMURU (GENEL)	39	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	6747
TARIMSAL İŞLETMECİLİK MSLK	33	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	6016
KALİTE KONTROLCÜ	31	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ	5979
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	31	ÖN MUHASEBECİ	4970
AŞÇI YARDIMCISI	30	SEKRETER	4843
MADENCİ (GENEL)	23	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER	4467
ORTACI/AYAKÇI (TEKSTİL)	22	AŞÇI	4386

Kaynak: İŞKUR

Aşağıdaki tabloda Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2013 yıl sonu itibarıyla kayıtlı işsizlere ilişkin veriler yer almaktadır. 2013 yılı içerisinde Edirne İl Müdürlüğü tarafından 998 farklı meslekte, 12506 işsiz kaydı yapılmıştır. Kayıtlı işsizlerde ilk 20 mesleği değerlendirdiğimizde ilk sırada % 19,7 ile Beden İşçisi (Genel), mesleği yer almaktadır. İkinci sırada % 5,8 ile Temizlik Görevlisi, üçüncü sırada ise % 3,9 ile Satış Danışmanı mesleği yer almaktadır. Edirne ilinde 12506 kayıtlı işsiz dağılımı incelendiğinde ilk 20 mesleğin toplam içindeki oranı % 57,5 olduğu görülmektedir. Ayrıca kayıtlı işsiz verilerinin açık işler ve işe yerleştirmelerden farklılık gösterdiği de gözlemlenmektedir. Örneğin hem açık iş hem de işe yerleştirme verilerine göre oldukça yüksek bir oranla ilk sırada yer alan Makineci (Dikiş) mesleği kayıtlı işsizlerin dağılımında % 3,2 oran ile altıncı sırada yer almaktadır.

2013 yılında alınan işsiz kayıtlarının Edirne ile Türkiye kıyaslaması incelendiğinde ise Edirne'de % 19,7 ile birinci sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği Türkiye'de de % 22,6 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de ikinci sırada % 4,9 ile Büro Memuru, üçüncü sırada ise % 3,9 ile Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almaktadır. Türkiye genelinde ilk 20 mesleğin toplam kayıtlı işsiz içerisindeki oranına baktığımızda ise Edirne ile paralellik göstererek bu oran Türkiye genelinde % 52,8'dir.

Tablo 3. Kayıtlı İşsizlerde İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.

MESLEK	EDİRNE	MESLEK	TÜRKİYE
Genel Toplam	12506	Genel Toplam	2610969
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2466	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	590467
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	731	BÜRO MEMURU (GENEL)	128086
SATIŞ DANIŞMANI	490	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	101469
BÜRO MEMURU (GENEL)	417	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	66004
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	412	SATIŞ DANIŞMANI	59418
MAKİNECİ (DİKİŞ)	401	SEKRETER	54950
SEKRETER	327	ÖN MUHASEBECİ	45179
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	271	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	43960
ÖN MUHASEBECİ	214	MUHASEBECİ	33838
GARSON (SERVİS ELEMANI)	206	GARSON (SERV ELEMANI)	29924
BULAŞIKÇI (STEVAR)	181	ÇAYCI	29581
KASİYER	171	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	26996
MUHASEBECİ	134	AŞÇI	26586
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	129	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	23727
REYON GÖREVLİSİ	127	PAZARLAMACI	21116
ÜTÜCÜ	112	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	20836
AŞÇI YARDIMCISI	104	AŞÇI YARDIMCISI	20659
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	100	KASİYER	20599
BEKÇİ	96	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18385
ÇAYCI	96	BÜRO İŞÇİSİ	18079

Kaynak: İŞKUR

Aşağıdaki tabloda Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2013 yılı içerisinde yapılmış olan işsizlik sigortası başvurularında, işsizlik maaşı almayı hak edenlerin mesleklerinin dağılımına ilişkin veriler yer almaktadır. 2013 yılı içerisinde Edirne İl Müdürlüğü tarafından 409 farklı meslekte, 2010 işsizlik başvurusu hak eden olmuştur. İşsizlik maaşı almayı hak eden ilk 20 mesleği değerlendirdiğimizde ilk sırada % 17,6 ile Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. İkinci sırada % 4,5 ile Şoför-Yük Taşıma, üçüncü sırada ise % 3,1 ile Satış Danışmanı mesleği yer almaktadır. Edirne ilinde 2010 kişilik hak eden dağılımı incelendiğinde ilk 20 mesleğin toplam içindeki oranı % 53,9 olduğu görülmektedir. Ayrıca kayıtlı işsiz, açık işler ve işe yerleştirmelerden farklılık gösterdiği de gözlemlenmektedir. Örneğin; kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerine göre oldukça yüksek bir oranla ilk sıralarda yer alan Makineci (Dikiş) mesleğinin hak eden kişilerin mesleki dağılımındaki oranının % 3,1 olduğu dikkat çekmektedir.

2013 yılında işsizlik sigortası başvurularında, işsizlik maaşı almayı hak edenlerin Edirne ile Türkiye kıyaslaması incelendiğinde ise ilk üç sırada yer alan meslekler Edirne ile benzerlik göstermektedir. % 12,78 ile birinci sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. İkinci sırada % 2,9 ile Büro Memuru (Genel), üçüncü sırada ise % 2,75 Satış Danışmanı mesleği yer almaktadır. Türkiye genelinde ilk 20 mesleğin toplam kayıtlı işsiz içerisindeki oranına baktığımızda ise Edirne daha düşük bir oran ile Türkiye genelinde % 42,2'dir.

2014 yılı Ağustos ayı sonu itibari ile Edirne iline ait işsizlik sigortası başvurularında, işsizlik maaşı almayı hak edenleri değerlendirdiğimizde; 393 farklı meslekte, 1451 işsizlik maaşı almayı hak etmiştir. İlk yirmi mesleğin toplam içindeki oranına baktığımızda ise 2013 yılına yakın bir oran ile %48,2'dir.

Tablo 4. İşsizlik Sigortası Almayı Hak Eden İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2013.

MESLEKLER	EDİRNE	MESLEKLER	TÜRKİYE
Genel Toplam	2010	Genel Toplam	422334
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	354	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	53988
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	90	BÜRO MEMURU (GENEL)	12138
SATIŞ DANIŞMANI	63	SATIŞ DANIŞMANI	11578
MAKİNECİ (DİKİŞ)	63	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	10705
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	61	MUHASEBECİ	9989
BÜRO MEMURU (GENEL)	55	ÖN MUHASEBECİ	9065
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	45	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	8697
SEKRETER	38	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	8491
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	34	SEKRETER	6357
MUHASEBECİ	32	AŞÇI	6255
ÖN MUHASEBECİ	31	MAKİNECİ (DİKİŞ)	5977
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	28	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	5565
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	28	GARSON (SERVİS ELEMANI)	5033
GARSON (SERVİS ELEMANI)	27	PAZARLAMACI	4324
MADENCİ (GENEL)	26	ÇAYCI	4173
AŞÇI	25	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	4150
ÜTÜCÜ	22	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	3232
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	21	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	2919
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	20	KASİYER	2802
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	20	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	2676

Kaynak: İŞKUR

Aşağıdaki tabloda Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2013-2014 yılları içerisinde yapılmış olan Programlara ait veriler yer almaktadır. 2014 yılında gerçekleştirilen programları sayılar bakımından incelediğimizde % 61,1 ile ilk sırada İşbaşı Eğitim Programlarının (İ.E.P.) yer aldığı görülmektedir. Katılımcılar bazında değerlendirdiğimizde ise İ.E.P. oranı % 26,1'e düşmektedir. Burada da ilk sırada yer almasına rağmen oransal manadaki düşüş dikkat çekicidir. Bu da gerçekleştirilen program başına düşen katılımcı sayısından kaynaklanmakta olup aynı zamanda programlar arasındaki uygulama farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Genel itibarıyla Meslek Edindirme Kursları (M.E.K.) katılımcı sayısının yüksek olduğu ve işbirliği yapılan işyerleri kapsamında da mevzuata uygun olarak daha büyük ölçekli işyerleri ile uygulanırken; İ.E.P.'ler katılımcı sayısı nispeten daha az olmak üzere küçük ölçekli işyerleri ile uygulanmaktadır.

Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2014 yılı içerisinde yapılmış olan Programları katılımcılar açısından değerlendirmek gerekirse; katılımcıların % 21,2'sinin erkek, % 78,8'inin ise kadın olduğu görülmektedir. Kadın katılımcıların en yüksek olduğu program ise neredeyse % 100'e yakın bir oran ile UMEM M.E.K. Programlarıdır.

2013 yılında gerçekleştirilen aktif işgücü programlarını değerlendirdiğimizde en çok katılımın %34,5 ile işbaşı eğitim programlarında olduğu görülmektedir. Katılımcıların cinsiyeti açısından incelediğimizde 1266 katılımcının %32'si erkek, %68'i kadındır.

Tablo 5. Aktif İşgücü Programları, Edirne, 2013-2014(Ocak-Ağustos).

PROGRAMLAR	2014				2013			
	KURS SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	KURS SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İ.E.P.	33	43	111	154	81	129	308	437
M.E.K. İSTİHDAM GARANTİLİ	5	26	101	127	14	72	283	355
M.E.K. İSTİHDAM GARANTİSİZ	2	7	33	40	4	29	71	100
M.E.K. ÖZEL POLİTİKA	4	11	77	88	-	-	-	-
UMEM M.E.K.	4	1	53	54	7	50	69	119
UMEM İ.E.P.	6	37	89	126	20	24	34	58
GİRİŞİMCİLİK	-	-	-	-	7	85	95	180
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK	-	-	-	-	1	17	0	17
GENEL TOPLAM	54	125	464	589	134	406	860	1266

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörlere göre kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılama Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibarıyla artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kısıtları dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler buldukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(\frac{y_i}{\pi_h} \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

¹ Soru Formu Ek 1’de verilmiştir.

$(\hat{Y})$ toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formülü aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h^2 v(\bar{y}_h) = N_h^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / n_h (n_h - 1) \right] \text{ dir.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h \text{ şeklinde bulunur.}$$

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h) \text{ olarak elde edilir.}$$

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İl genelinde ve Türkiye’de Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörlere göre görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımını gösteren bir bölüm oluşturulacaktır.

Araştırma kapsamında Edirne ilinde 650 işyerine ilişkin veri toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. İşyerlerinin % 29,3’ü Ticaret sektöründedir. Bu sektörü % 21 ile İnşaat ve % 16,4 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin % 66,9’unu oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 6,9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır.

İşyerlerinin çalışan sayısına göre inceleme yapıldığında 1-9 arası işçi çalıştıran işyerleri sayısı toplam işyeri sayısının %35,2’sini, 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri sayısı toplam işyeri sayısının %52,9’ unu, 50+ işçi çalıştıran işyeri sayısı toplam işyeri sayısının %12’sini oluşturmaktadır.

İşyerlerinin çalışan sayılarına göre kıyaslaması yapıldığında, 1-9 arası işçi çalıştıran işyerlerinin Edirne dağılımında ilk sırada % 33,1 ile İnşaat sektörü yer almaktadır. İkinci sırada % 23,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü sırada % 11,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır.

İşyerlerinin çalışan sayılarına göre kıyaslaması yapıldığında, 10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinin Edirne dağılımında ilk sırada % 36 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. İkinci sırada % 16,2 ile İmalat sektörü, üçüncü sırada %15,1 ile İnşaat sektörü yer almaktadır.

İşyerlerinin çalışan sayılarına göre kıyaslaması yapıldığında, 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinin Edirne dağılımında ilk sırada % 34,6 ile İmalat sektörü yer almaktadır. İkinci sırada % 17,9 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü sırada % 11,5 ile İnşaat sektörleri yer almaktadır.

Tablo 6. İşyeri Büyüklüklerinin Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, 2014.

İşyeri Büyüklüklerinin Sektörlere göre Dağılımı	1-9	10-49	50 +	Toplam
EDİRNE	229	344	78	650
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	10	4	20
İmalat	24	56	27	107
İnşaat	76	52	9	137
Toptan ve perakende Ticaret	53	124	14	191
Ulaştırma ve depolama	8	10	2	20
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12	30	3	45
Bilgi ve iletişim	1	2	2	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	4	0	7
Gayrimenkul faaliyetleri	2	3	0	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11	8	1	20
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	9	8	19
Eğitim	4	20	4	28
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	7	3	10
Diğer hizmet faaliyetleri	27	9	0	36

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre Edirne’de çalışanların % 73,5’i ilk üç sektör olan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat sektörlerinde yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör % 39,5 ile İmalat sektörüdür. Edirne ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışanlar % 21,5 ile ikinci, % 12,4 ile İnşaat sektörü üçüncü sırada yer almaktadır. Sektörlere göre çalışanların dağılımı incelendiğinde lokomotif sektör olarak nitelendirebileceğimiz iki sektör vardır. İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri önemli olan ilk iki sektördür.

Tablo 7. Sektörlere göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, Edirne,2014.

Büyükliklere ve Sektörlere Göre Çalışan Sayıları	Toplam
EDİRNE	24097
Madencilik ve taş ocakçılığı	668
İmalat	9534
İnşaat	2997
Toptan ve perakende Ticaret	5184
Ulaştırma ve depolama	394
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	816
Bilgi ve iletişim	570
Finans ve sigorta faaliyetleri	71
Gayrimenkul faaliyetleri	59
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	242
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1791
Eğitim	817
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	657
Diğer hizmet faaliyetleri	297

Kaynak: İPTA

Çalışanları cinsiyet dağılımına göre değerlendirdiğimizde, çalışanların çoğunluğunun erkek olduğu görülmektedir. Çalışanların içinde kadınların payı % 40,2'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı ise % 25,9'dur. Edirne'de kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı Türkiye ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir.

Örneğin; çalışanlarının % 65'inin kadın olduğu İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetlerindeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı % 1,5 çalışanlarının %55'inin kadın olduğu Eğitim sektöründeki işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı % 4,3, çalışanlarının % 58'inin kadın olduğu Bilgi ve İletişim sektöründeki toplam işyerleri içindeki ağırlıkları % 0,7'dir.

Türkiye ve Edirne için çalışanların sektörlere göre ve cinsiyete göre dağılımında İmalat sektörü kadınlarda ilk sırada yer almaktadır. Edirne'de kadın çalışanların % 54,5'i, Türkiye'de kadın çalışanların da % 33,2'si İmalat sektöründedir. Çalışan erkeklerin durumu incelendiğinde Türkiye ilk sırada kadınlarda olduğu gibi % 36,4 ile İmalat sektörü yer alırken, Edirne'de ise erkek çalışanların % 29,4'ü yine İmalat sektöründe yer almaktadır.

Sektörlere ve Cinsiyete göre Edirne ile Türkiye'yi kıyasladığımızda, genel olarak Edirne ve Türkiye için cinsiyet dağılımında oranların birbirine paralel olduğu gözlemlenmektedir. Kıyaslamayı sektörlerin birim bazında kadın erkek oranı ile değerlendirdiğimizde, fiziki ve bedensel yeterliliğin ön planda olduğu, çalışma saati ve diğer koşulların gerekliliği dolayısı ile erkek çalışanların yoğun olduğu Madencilik ve taş ocakçılığı, İnşaat, Ulaştırma ve depolama gibi sektörlerdeki oransal farklılık göstermektedir.

Tablo 8. Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışanların Dağılımı, Edirne, 2014.

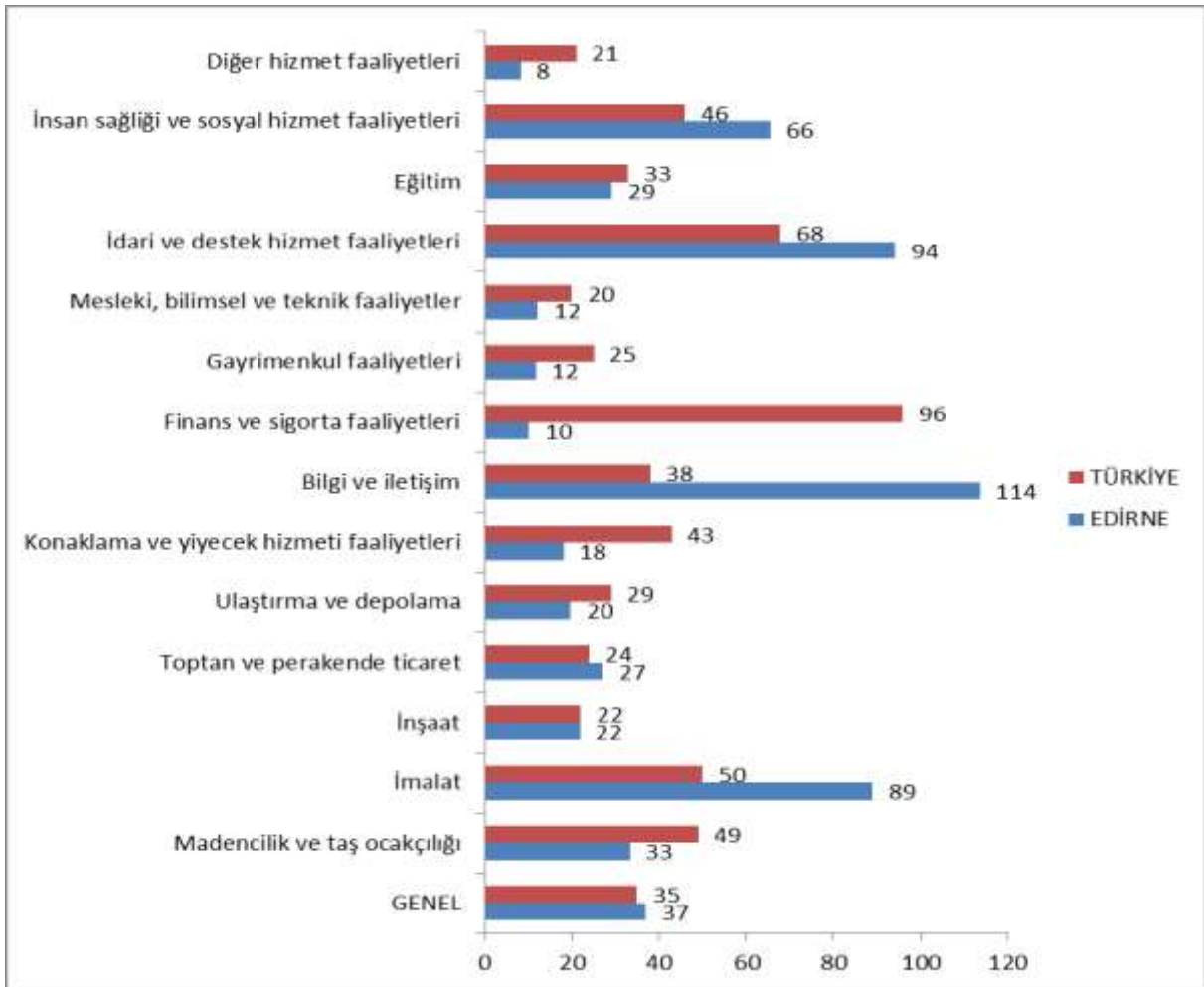
Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışanların Dağılımı	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
Sektör	14391	9706	24097	100%
Madencilik ve taş ocakçılığı	644	24	668	2,8%
İmalat	4240	5294	9534	39,6%
İnşaat	2541	455	2997	12,4%
Toptan ve perakende Ticaret	3778	1406	5184	21,5%
Ulaştırma ve depolama	350	44	394	1,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	527	289	816	3,4%
Bilgi ve iletişim	238	332	570	2,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	38	33	71	0,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	44	15	59	0,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	160	82	242	1,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1026	765	1791	7,4%
Eğitim	363	454	817	3,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	226	431	657	2,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	216	81	297	1,2%

Kaynak: İPTA

Edirne’de ortalama çalışan sayılarının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde Bilgi ve İletişim, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinin Edirne ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Türkiye’de ortalama çalışan sayılarının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde Finans ve Sigorta Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektörleri Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Bilgi ve İletişim sektöründe Edirne’de ortalama çalışan 114 kişi varken Türkiye’de bu sektörde ortalama çalışan 38 kişi olduğu görülmektedir. Bu fark Edirne ilinde özellikle son dönemde gerçekleştirilen yatırımlardan kaynaklanmaktadır. Bu fark İmalat sektöründe de görülmektedir. İmalat sektöründe Edirne’de ortalama çalışan sayısı 89 kişi iken Türkiye’de bu sektörde ortalama çalışan 50 kişi olduğu görülmektedir. Dikkat çeken diğer bir sektör de finans ve sigorta faaliyetlerinde Türkiye’de ortalama çalışan 96 kişi varken Edirne’de ortalama çalışan sayısı 10 kişi ile Türkiye ortalamasının oldukça altında kaldığı görülmektedir. Bu farklılıklar bölgesel ve sektörlere göre farklılıklardan kaynaklanabilmektedir. Sektörler ayrı ayrı incelendiğinde Edirne ili ile Türkiye geneli arasında belli farklılıklar var olsa da; genel ortalamayı değerlendirdiğimizde rakamların çok yakın olduğu görülmektedir.

Grafik 2. Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye,2014.

Kaynak: İPTA

İşyerlerinin sektörler içindeki oranına göre %29,3 ile birinci sırada olan Toptan ve Perakende Ticaret sektörünü incelediğimizde; kuruluş yıllarına göre dağılımında birinci sırada %20,9 ile 5-9 yıllık olan işyerleri yer almaktadır. İkinci sırada %20,4 ile 25 ve daha fazla yıllık olan işyerleri, üçüncü sırada ise %19,8 ile 15-19 yıllık olan işyerleri yer almaktadır.

İşyerlerinin sektörler içindeki oranına göre %21 ile ikinci sırada olan İnşaat sektörünü incelediğimizde kuruluş yıllarına göre dağılımında birinci sırada %42,3 ile 0-4 yıllık işyerleri, ikinci sırada %25,5 ile 5-9 yıllık işyerleri yer almaktadır. İnşaat sektöründe kuruluş yıllarına baktığımızda 10 ve daha fazla yıllık olan işyerlerini incelediğimizde birbirine yakın oranların olduğu görülmektedir. Kuruluş yıllarına göre 0-4 ve 5-9 yıllık olan işyerlerinde oranların yüksek olması sektörün daha da geliştiğini göstermektedir. Ayrıca kuruluş yıllarına göre işyerlerinin dağılımını incelediğimizde bütün aralıklarda Ticaret sektörünün ilk sırada yer almasına karşın 0-4 yıllık işyerlerinde İnşaat sektörünün Ticaret sektörüne göre iki katından daha fazla olduğu görülmektedir.

Sektörler içindeki oranı %3 olan Mesleki, Bilimsel ve Teknik faaliyetler sektörünü incelediğimizde ise %55 ile kuruluş yıllarına göre 0-4 yıllık işyerleri, ikinci sırada da %20 ile kuruluş yıllarına göre 5-9 yıllık işyerleri olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Kuruluş Yıllarına ve Sektörlere Göre İşyeri Sayıları, Edirne, 2014.

Kuruluş yıllarına ve sektörler göre işyeri sayıları	Kuruluş yılları						Toplam
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	
Sektör							
Genel Toplam	153	141	81	91	58	126	650
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	4	3	3	4	4	20
İmalat	24	21	10	16	13	23	107
İnşaat	58	35	13	14	8	10	137
Toptan ve perakende Ticaret	24	40	34	38	17	39	191
Ulaştırma ve depolama	3	2	4	3	3	5	20
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	11	7	4	6	7	45
Bilgi ve iletişim	1	0	0	2	1	1	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	0	0	1	4	7
Gayrimenkul faaliyetleri	0	3	1	0	1	0	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11	4	1	0	1	2	20
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	5	2	3	0	1	19
Eğitim	8	9	5	3	2	1	28
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	5	0	2	0	0	10
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0	1	3	1	29	36

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımını incelediğimizde, ilk üç ana meslek grubunun toplam içindeki payı % 64,7'dir. Birinci sırada % 35,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada % 14,7 ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, üçüncü sırada %14,0 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almaktadır.

Kadınları ana meslek grubuna göre dağılımını incelediğimizde birinci sırada %40,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada %14,7 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, üçüncü sırada %13,5 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar yer almaktadır. Erkekleri ana meslek grubuna göre dağılımını incelediğimizde birinci sırada %32,4 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, ikinci sırada %16,9 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, üçüncü sırada %14,1 ile Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır.

Kadınlar erkeklere göre daha fazla Eğitim düzeyi isteyen meslek gruplarında çalışmaktadırlar. Toplam çalışanların %40,3'ünü kadınlar teşkil ederken, Büro ve Hizmet İşlerinde çalışanların %61,7'si, Profesyonel meslek gruplarının %47,4'ü, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar %45,9'u kadındır.

İlde çalışan erkekleri ana meslek gruplarına göre değerlendirdiğimizde, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunun % 100'ü, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları % 86,2'si, Yöneticiler % 80,4'ü erkek çalışanlardan oluşmaktadır.

Tablo 10. Ana Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları, Edirne, 2014.

Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları	Erkek	Kadın	Toplam
EDİRNE	14391	9706	24097
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	814	1312	2126
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2043	817	2861
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1947	1429	3377
NİTELİKLİ TARIM, ORM. VE SU ÜR. ÇALIŞANLARI	33	0	33
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	855	771	1627
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2446	1119	3565
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YRD. PROF.	1188	190	1378
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	4677	3972	8650
YÖNETİCİLER	387	94	481

Kaynak: İPTA

Araştırma kapsamında Edirne ilinde 781 farklı meslekte 24.097 çalışan tespit edilmiştir. En yüksek çalışanı olan ilk 20 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 52'sini oluşturmaktadır. İlk sırada %9,5 ile Dikiş Makine Operatörü, ikinci sırada %6,5 ile Makineci (Dikiş), üçüncü sırada ise %5,1 Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklılık göstermektedir. Erkeklerde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk yirmi meslek toplam erkek çalışanlarının %42,7'sini oluştururken, kadınlarda % 77' sini oluşturmaktadır.

Kadın çalışanların görece daha etken oldukları meslekler, dikiş makine operatörü, makineci(dikiş), temizlik görevlisi, konfeksiyon işçisi gibi mesleklerin yanı sıra belirli bir Eğitim düzeyi ve beceri isteyen meslekler olarak; müşteri temsilcisi, veri giriş kontrol işl. , muhasebeci, büro memuru, satış danışmanı gibi meslekler de yer almaktadır. Erkek çalışanların görece daha etken oldukları meslekler, şoför-yük taşıma, madenci, iplik eğirme operatörü, temizlik görevlisi, beden işçisi, İnşaat kalfası gibi fiziki ve bedensel yeterliliğin ön planda olduğu mesleklerdir.

Edirne’de toplamda 781 farklı meslekte çalışan olduğu tespit edilmiştir. Erkekler 689 farklı meslekte çalışırken 92 meslekte erkek çalışan yoktur. Kadınlar ise 354 farklı meslekte çalışırken 427 meslekte kadın çalışan bulunmamaktadır. Edirne genelinde çalışılan 781 farklı mesleğin %55’inde kadın çalışanın olmaması kadınların işgücüne katılma oranının istihdam oranlarının ve erkeklere göre ortalama reel ücretlerinin düşüklüğü ile ilişkilidir. Ayrıca kadınların daha uzun süreli işsiz kalması durumu da mesleksizlik ile doğrudan ilgilidir. İşgücü piyasasında cinsiyetçi kalıpların etkilediği ‘ uygun meslek’ algısı hem kadınların her mesleğe veya her sektöre yönelmelerini zorlaştırmakta hem de işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir.

Tablo 11. İlk 20 Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne,2014.

Meslek	Toplam	Meslek	Toplam	Meslek	Toplam
GENEL	24097	ERKEK	14391	KADIN	9706
DİKİŞ MAKİNE OPT	2294	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	676	DİKİŞ MAKİNE OPT	2089
MAKİNECI (DİKİŞ)	1570	MADENCI (GENEL)	621	MAKİNECI (DİKİŞ)	1408
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1223	İPLİK EĞİRME OPT.	539	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	719
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	857	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	505	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	537
İPLİK EĞİRME OPT.	786	ÜTÜCÜ	382	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	319
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	677	SATIŞ DANIŞMANI	381	SEKRETER	252
SATIŞ DANIŞMANI	627	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞ.)	369	VERİ GİRİŞ KONT. İŞL.	252
MADENCI (GENEL)	621	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	320	İPLİK EĞİRME OPT.	247
ÜTÜCÜ	531	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	310	SATIŞ DANIŞMANI	246
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	433	GARSON (SERVİS)	251	ÜTÜCÜ	149
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	369	ŞOFÖR (YOLCU)	229	BÜRO MEMURU	144
VERİ GİRİŞ KONT. İŞL.	344	İNŞAAT KALFASI	229	KALİTE KONTROLCÜ	143
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	339	DİKİŞ MAKİNESİ OPT	205	MUHASEBECİ	139
BÜRO MEMURU (GENEL)	312	AKARYAKIT SATIŞ	173	ORTACI/AYAKÇI	138
GARSON (SERVİS ELMN)	289	HASTA BAKIMI	170	BÜRO İŞÇİSİ	135
SEKRETER	280	DEĞİRMEN İŞÇİSİ	169	KASİYER	127
MUHASEBECİ	276	BÜRO MEMURU	169	ÖN MUHASEBECİ	123
BÜRO İŞÇİSİ	253	MAKİNECI (DİKİŞ)	162	KESİMCİ (KONFEKSİYON)	121
KESİMCİ (KONFEKSİYON)	233	TUĞLA İMAL İŞÇİSİ	152	BULAŞIKÇI (STEVARD)	98
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	229	REYON GÖREVLİSİ	140	KALİTE KONTROLCÜ	96

Kaynak: İPTA

İşyerleri kriterlerine göre Edirne ile Türkiye'yi kıyasladığımızda genel olarak oranlarda büyük benzerlikler görülmektedir. Özellikle Eğitim düzenleyen işyeri sayısı oranları, servis imkanı olan işyeri oranları, kreş imkanı olan işyeri oranları, İŞKUR hizmetinden faydalanan işyerleri oranlarında birbirine yakın değerler aldığı görülmektedir. İhracat yapan işyeri sayısı oranlarını incelediğimizde Edirne %9,1 ile Türkiye'nin %18,1 ile gerisinde kalmıştır. Devletten herhangi bir teşvik alan işyeri sayısı oranında ise Edirne'de %22,1 iken Türkiye'de bu oran %26 olduğu görülmektedir.

Tablo 12. İşyerlerinin Kriterlerinin Dağılımı, Edirne, Türkiye, 2014.

İLLER	EDİRNE	TÜRKİYE
İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI	38,3%	36,0%
İŞKURDAN ELEMAN TALEBİ OLAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI	36,4%	32,3%
DEVLETTEN HERHANGİ BİR TEŞVİK ALAN İŞYERİ SAYISI ORANI	22,1%	26,0%
İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI	9,1%	18,1%
YABANCI ORTAKLIĞI OLAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI	1,5%	3,3%
KISMİ ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ ORANLARI	11,0%	9,3%
KREŞ İMKANI OLAN İŞYERİ ORANLARI	0,9%	1,0%
SERVİS İMKANI OLAN İŞYERİ ORANLARI	35,9%	36,4%
EĞİTİM DÜZENLEYEN İŞYERİ SAYISI ORANLARI	67,9%	65,7%

Kaynak: İPTA

Edirne genelinde ihracat yapan işyerlerini sektörlere göre değerlendirdiğimizde 650 işyerinin %9'u ihracat yapmaktadır. Sektörler e göre ihracat yapan işyerlerinde ilk sırada % 61 ile İmalat sektörü yer almaktadır. İkinci sırada %30,5 ile toptan ve perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Diğer sektörlerin toplam içindeki payı % 8,5'tir. Edirne ile Türkiye genelini karşılaştırdığımızda ise oranların birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

Ayrıca yaptığımız çalışmada yer alan yabancı ortaklığı olan işyeri sayılarına göre Edirne ilini değerlendirdiğimizde oranın oldukça düşük olduğunu görmekteyiz. Ancak yabancı ortaklığı olan işyerlerinde ortalama çalışan sayılarına baktığımızda; Edirne genelinde 37 olmasına rağmen yabancı ortaklığı olan işyerlerinde çalışan sayısı ortalamasının neredeyse Edirne genelinin iki katı olduğu görülmektedir.

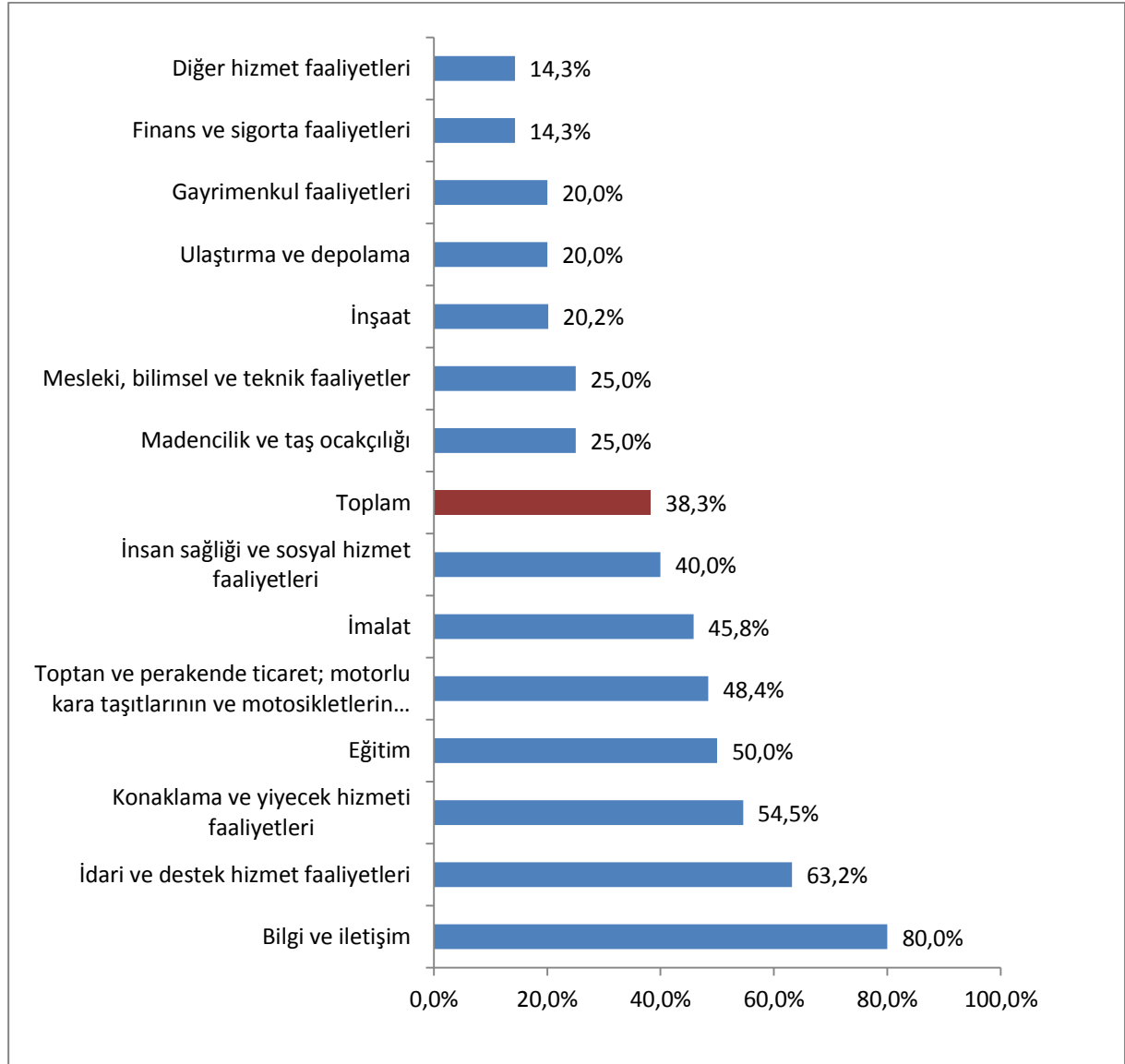
Tablo 13. Sektörlere Göre Part - Time Çalışma Yapan İşyerleri ve Oranları, Edirne, Türkiye, %, 2014.

SEKTÖRLER	EDİRNE	TÜRKİYE
İMALAT	% 61,0	% 64,2
TİCARET	% 30,5	% 23,3
DİĞER	% 8,5	% 12,5

Kaynak: İPTA

İşyerlerinin sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranlarını incelediğimizde %80 ile Bilgi ve İletişim birinci sırada, %63,2 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ikinci sırada, %54,5 Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri üçüncü sırada yer almaktadır. İşyerlerinin sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranlarını genel olarak değerlendirdiğimizde Edirne ortalaması %38,3 olduğu görülmektedir. %14,3 olan finans ve sigorta faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri, %20 ile gayrimenkul faaliyetleri ve Ulaştırma ve depolama sektörü, %20,2 ile de İnşaat sektörleri Edirne ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Grafik 3. İşyerlerinin Sektörlere Göre İŞKUR'DAN Faydalanma Oranları, Edirne,%, 2014.

Kaynak: İPTA

Part-Time çalışma yapan işyeri sayısının Edirne’de ki toplam işyeri sayısına oranı %11’ dir. Part-Time çalışma yapan işyerlerini sektörlere göre incelediğimizde birinci sırada %30 ile sağlık sektörü, ikinci sırada %28,6 ile Eğitim sektörü, üçüncü sırada %20 ile Bilgi ve İletişim sektörü yer almaktadır.

Part-Time çalışma yapan işyerleri kendi içinde değerlendirdiğimizde birinci sırada %29,9 ile toptan ve perakende Ticaret sektörü, ikinci sırada %18,2 ile İmalat sektörü, üçüncü sırada %12,9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri yer almaktadır.

Tablo 14. Sektörlere Göre Part - Time Çalışma Yapan İşyerleri ve Oranları, Edirne, %, 2014.

Sektörler	İşyeri Sayısı	Part-Time çalışma Yapan İşyeri Sayısı	Oran	Part - Time Çalışman İşyerlerinin Kendi İçinde Oranı
EDİRNE GENEL TOPLAM	650	71	11,0%	100%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	3	15,0%	4,2%
İmalat	107	13	12,1%	18,2%
İnşaat	137	7	5,0%	9,5%
Toptan ve perakende Ticaret	191	21	11,2%	29,9%
Ulaştırma ve depolama	20	2	10,0%	2,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faal.	45	9	20,5%	12,9%
Bilgi ve iletişim	5	1	20,0%	1,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	1	5,0%	1,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	2	10,5%	2,8%
Eğitim	28	8	28,6%	11,2%
İnsan sağlığı ve sos. hizmet faaliyetleri	10	3	30,0%	4,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	36	1	2,9%	1,4%

Kaynak: İPTA

Araştırma kapsamında Edirne ilinde bulunan 650 işyerinden mevsimlik çalışma yapan 113 işyeri vardır. Bu da toplam işyerleri sayısının %17,4'ünü oluşturmaktadır. Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerini kendi içinde oranladığımızda birinci sırada %31,9 ile İnşaat sektörü, ikinci sırada %27 ile Ticaret sektörü, üçüncü sırada %11,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri yer almaktadır.

Edirne ile Türkiye genelinde faaliyet gösteren işyerlerinin sektörlere ve mevsimlik işçi çalıştırmalarına göre karşılaştırdığımızda; Edirne'de % 17,4 olan mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin toplam işyerlerine oranı Türkiye genelinde % 9,8'dir. Sektörlerin oranı değerlendirildiğinde Edirne ilene benzer bir durum ortaya çıkmaktadır. Türkiye genelinde de ilk sırada % 33,2 ile İnşaat sektörü yer almaktadır. İkinci sırada % 16,2 ile İmalat sektörü, üçüncü sırada ise % 15,7 ile Ticaret sektörü yer almaktadır.

Tablo 15. Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı ve Oranları, Edirne, %, 2014.

Sektörler	İşyeri Sayısı	Mevsimlik Çalışma Yapan İşyeri Sayısı	Oran	Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerlerinin Oranı
EDİRNE	650	113	17,4%	100%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	11	55,0%	9,7%
İmalat	107	11	10,3%	9,7%
İnşaat	137	36	26,3%	31,9%
Toptan ve perakende Ticareti	191	30	16,0%	27,0%
Ulaştırma ve depolama	20	1	5,0%	0,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	45	13	29,5%	11,8%
Bilgi ve iletişim	5	0	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	3	60,0%	2,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	3	15,0%	2,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	1	5,3%	0,9%
Eğitim	28	1	3,6%	0,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10	0	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	36	2	5,7%	1,8%

Kaynak: İPTA

AÇIK İŞLER

Edirne İşgücü Piyasası Talep araştırması referans döneminde araştırma kapsamındaki 650 iş yerinin 122 tanesinde 1019 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle açık iş² verme oranı %18,8'dir. İşyerlerinin %18,8'inin araştırma yapıldığında elemana ihtiyacının olması oldukça olumlu bir gösterge olarak dikkat çekmektedir. İşgücü talebinin canlı olması, işsizler için iş bulma alternatiflerinin çok olması anlamında olumlu yorumlanabileceği gibi değişik nedenlerle etkin işgücü arzı ve talebi eşleştirilmesinin yapılamaması anlamında da olumsuz yorumlanabilir. Ayrıca işgücü talebinin uzun süreli karşılanamaması ücretlerin yükselmesi ile sonuçlanabileceği gibi becere açıkklarının çok yüksek olması durumunda ise üretimin aksamasına neden olabilir. Bu nedenle işgücü talep göstergesi olarak açık işlerin sektörlere göre görünümü ve mesleki dağılımı kadar bu açık işler için talep edilen ek beceriler, sunulan çalışma ortamı ve ücret önemli faktörlerdir.

Açık iş verme oranlarının (A.İ.V.O.) Edirne ile Türkiye karşılaştırmasını incelemek gerekirse; Türkiye'de %20,4 iken Edirne'de %18,8 olarak görülmektedir. Türkiye'de %29,2 ile İmalat sektörü birinci sırada yer alırken, Edirne'de %31,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü en çok açık iş veren sektör olmuştur. Türkiye'de %27,7 olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörünün, Edirne'de %30 ile Türkiye ortalamasının üzerinde yer almıştır. Türkiye'de üçüncü sırada %27 ile Konaklama ve Yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer alırken Edirne'de üçüncü sırada %29,9 ile İmalat sektörü yer almaktadır. Açık işveren işyeri sayılarının Edirne için dağılımını incelediğimizde ilk sırada %35,2 ile Ticaret sektörünün yer aldığı görülmektedir. İkinci sırada %26,2 ile İmalat sektörü yer alırken bu sektörleri %11,5 ile İnşaat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri takip etmektedir.

Tablo 16. İşyeri Bazında Açık İş Verme Oranı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

SEKTÖR	EDİRNE			TÜRKİYE
	Açık İş İşv. Sayısı	Genel İşv. Sayısı	Açık İş Verme Oranı	Açık İş Verme Orn.
TOPLAM	122	650	18,8%	20,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	20	10,0%	12,0%
İmalat	32	107	29,9%	29,2%
İnşaat	14	137	10,4%	9,9%
Toptan ve perakende Ticaret	43	191	22,3%	21,3%
Ulaştırma ve depolama	1	20	5,0%	13,5%
Konaklama ve yiyecek hiz. faaliyetleri	14	45	31,8%	27,0%
Bilgi ve iletişim	0	5	0,0%	19,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	7	0,0%	13,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	5	0,0%	17,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	20	10,0%	16,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	19	10,5%	19,7%
Eğitim	6	28	21,4%	15,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hiz. faaliyetleri	3	10	30,0%	27,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	36	8,6%	17,9%

Kaynak: İPTA

² Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır; ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinde açık iş oranı³ %4,1'dir. Açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde açık iş oranı %7,5'dir. İlde açık iş oranı bakımından ikinci sırayı %7,1 ile İmalat sektörü; üçüncü sırayı ise %6,5 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü oluşturmaktadır.

Edirne ilinde araştırma kapsamında işyerlerinden alınan açık işlerin dağılımını incelediğimizde; yukarıda da değinildiği gibi 122 işyerinde 1019 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Tespit edilen açık işlerin dağılımında ilk sırada % 71,4 ile imalat sektörü yer almaktadır. İkinci sırada % 11,8 ile Ticaret, üçüncü sırada ise % 6,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörleri yer almaktadır. Açık işlerin dağılımını Türkiye ile karşılaştırdığımızda Edirne ilinin yapısına benzer bir olduğu görülmektedir. Oranlar belli ölçüde değişiklik gösterse de sıralamadaki ilk üç sektör aynıdır. Burada dikkat çeken en önemli veri ise İmalat sektörünün hem Edirne'de hem de Türkiye'de oldukça yüksek bir oranla ilk sırada yer almasıdır. İmalat sektörünün yapısı ve aynı zamanda işçi giriş çıkışlarındaki hareketlilik bunun en önemli nedeni olarak söylenebilir.

İlde açık iş oranı , % 2,7 olan Türkiye oranının üzerindedir. İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü iken; Türkiye'de açık iş oranı %4,4 ile ilk sırada yer alan Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü olmuştur. İkinci sırayı %3,4 ile İmalat sektörü, üçüncü sırayı da % 3 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip etmektedir.

Tablo 17. Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı ve A.İ.O. ,Edirne, Türkiye, %, 2014.

SEKTÖR	EDİRNE		TÜRKİYE	
	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
TOPLAM	100,0%	4,1%	100,0%	2,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%	0,7%	0,7%	1,7%
İmalat	71,4%	7,1%	43,8%	3,4%
İnşaat	5,1%	1,7%	7,1%	1,7%
Toptan ve perakende Ticaret	11,8%	2,3%	17,5%	3,0%
Ulaştırma ve depolama	0,1%	0,3%	4,1%	2,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,5%	7,5%	7,5%	2,7%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	1,4%	2,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,6%	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,6%	2,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,3%	1,2%	2,2%	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,5%	0,3%	7,7%	2,7%
Eğitim	1,3%	1,6%	1,7%	1,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,5%	0,8%	2,6%	2,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,0%	6,5%	2,1%	4,4%

Kaynak: İPTA

³ Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir:

$$AİO = \frac{\text{Açık İşlerin Sayısı}}{(\text{Mevcut Çalışanların Sayısı} + \text{Açık İşlerin Sayısı})} * 100.$$

Edirne’de toplam açık iş oranı %4,1 olup Türkiye’de bu oran %2,7’dir. İşyerlerinin kuruluş yıllarına göre açık iş oranları incelendiğinde en yüksek açık iş oranına sahip işyerleri, %8,6’lık oran ile 0-4 yıllık işyerleri olduğu görülmektedir. Türkiye geneline bakıldığında, durumun değişmediği ve %4,2 ile yine ilk sırayı 0-4 yıllık işyerlerinin oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra il genelinde ikinci sırayı %6,5 ile 20-24 yıllık işyerleri, üçüncü sırayı %2,4 ile 5-9 yıllık işyerleri oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ikinci sırayı %3,3 ile 5-9 yıllık işyerleri, üçüncü sırayı da %2,5 ile 10-14 yıllık işyerleri oluşturmaktadır. Sonuç olarak; il ve Türkiye genelinde açık iş oranı sıralamasında belirli oranda farklılıklar görülmektedir.

Kuruluş yıllarına göre açık iş verme oranı incelendiğinde; %27,8 ile ilde en yüksek oranın olduğu 10-14 yıllık işyerlerine aittir. İkinci sırada %21,1 ile 20-24 yıllık işyerleri, üçüncü sırada ise %18,1 ile 5-9 yıllık işyerleri yer almaktadır. Türkiye genelinde bakıldığında ise ilk sırayı %21,7 ile 20-24 yıllık işyerleri oluştururken; ikinci sırayı %21,3 ile 25+ yıllık geçmişe sahip işyerleri, üçüncü sırayı ise %20,5 ile 15-19 yıllık işyerleri oluşturmaktadır. Edirne ili ve Türkiye geneline bakıldığında açık iş oranında olduğu gibi açık iş verme oranında bir paralellik olmadığı, her iki merkeze ait rakamların farklılıklar gösterdiği görülmektedir.

Tablo 18. Kuruluş Yıllarına Göre A.İ.O. ve A.İ.V.O. ,Edirne, Türkiye, %, 2014.

KURULUŞ YILLARI	EDİRNE		TÜRKİYE	
	A.İ.O.	A.İ.V.O.	A.İ.O.	A.İ.V.O.
GENEL TOPLAM	4,1%	18,8%	2,7%	20,4%
0-4	8,6%	17,2%	4,2%	20,4%
5-9	2,4%	18,1%	3,3%	19,7%
10-14	1,7%	27,8%	2,5%	20,0%
15-19	1,8%	17,0%	2,4%	20,5%
20-24	6,5%	21,1%	2,3%	21,7%
25+	1,4%	16,2%	1,6%	21,3%

Kaynak: İPTA

Sektörlere ve kuruluş yıllarına göre açık iş verme oranları incelendiğinde; Edirne ilinde en yüksek açık iş verme oranına sahip işyerlerinin,%50 oranı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe 25+ yıllık işyerlerine ve aynı zamanda yine %50 oranı ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründeki 0-4 yıllık işyerlerine ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe 15-19 yıllık işyerlerine ait olduğu görülmektedir. İkinci sırayı %44,4 oran ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektöründeki 0-4 yıllık işyerleri ve Eğitim sektöründeki 5-9 yıllık işyerlerine ait olduğu görülmektedir. Üçüncü sırayı takip eden işyerleri ise %41,7 oranı ile İmalat sektöründe bulunan 0-4 yıllık işyerleridir. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe 0-4 yıllık işyerlerinin haricindeki beş kuruluş yılı kriterlerinde de açık iş verme oranının %0 olması dikkat çekicidir. Yine aynı şekilde Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe 25+ yıllık işyerleri haricindeki diğer kuruluş yılı kriterlerinde bulunan tüm işyerlerinin açık iş verme oranı %0'dır. Ulaştırma ve Depolama sektöründe de benzer durum görülebilmektedir.

Tablo 19.Sektörlere ve Kuruluş yıllarına Göre Açık İş Verme Oranı, Edirne, %, 2014.

SEKTÖR	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	TOPLAM
EDİRNE	17,2%	18,1%	27,8%	17,0%	21,1%	16,2%	18,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	10,0%
İmalat	41,7%	14,3%	30,0%	18,8%	38,5%	34,8%	29,9%
İnşaat	3,7%	9,3%	24,5%	25,0%	14,8%	11,3%	10,4%
Toptan ve perakende Ticaret	20,8%	25,6%	36,4%	16,2%	23,5%	13,2%	22,3%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5,0%
Konaklama ve yiyecek hiz. faaliyetleri	44,4%	27,3%	28,6%	25,0%	33,3%	28,6%	31,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	10,5%
Eğitim	12,5%	44,4%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	21,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hiz. faaliyetleri	0,0%	40,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	30,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,1%	8,6%

Kaynak: İPTA

Açık iş oranları ana meslek gruplarına göre incelendiğinde Edirne ilinde en yüksek oran %7,2 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. İkinci sırayı da %4,3 ile Hizmet ve Satış Elemanları oluştururken üçüncü sırayı %3 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grubu oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde de en yüksek oran Edirne ili ile paralel olarak %3,6 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek gruplarındadır. İkinci sırada ise %3,4 ile Hizmet ve Satış Elemanları oluştururken; üçüncü sırayı %3,1 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar oluşturmaktadır.

Ana meslek gruplarına göre Açık İş Dağılımı (A.İ.D.) incelendiğinde Edirne ile Türkiye arasında yapısal bir farklılık görülmektedir. Edirne ilinde en yüksek oran %65,6 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda iken; Türkiye’de de aynı meslek grubu ilk sırada yer almasına rağmen oranı Edirne’ye kıyasla oldukça düşüktür. Dolayısıyla diğer meslek gruplarının dağılımı da bu temelde gerçekleşmiştir.

Tablo 20. Ana Meslek Gruplarına Göre A.İ.D. ,A.İ.O. ,Edirne, Türkiye, %, 2014.

MESLEK GRUPLARI	EDİRNE			TÜRKİYE	
	Toplam Açık İş sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
TOPLAM	1019	100,0%	4,1%	100,00%	2,70%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	668	65,6%	7,2%	25,10%	3,60%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	130	12,7%	4,3%	16,30%	3,40%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	92	9,0%	2,5%	20,00%	3,10%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	45	4,4%	1,3%	16,30%	2,50%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	34	3,3%	2,0%	7,70%	2,10%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLERLER	26	2,5%	1,8%	7,20%	2,30%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	23	2,2%	1,1%	6,40%	1,80%
YÖNETİCİLER	1	0,1%	0,2%	0,4%	0,40%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ	1	0,1%	3,0%	0,50%	3,60%

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde referans döneminde 97 farklı meslekte 1019 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Açık işin en fazla olduğu meslek %54,7 ile Makineci (Dikiş) mesleğidir. Türkiye’de de aynı meslek %6,5 ile ilk sırada yer alırken ikinci ve üçüncü sıralar farklılık göstermektedir. Edirne ilinde en çok açık iş bulunan ikinci meslek %7,4 ile Ütücü mesleği olup üçüncü meslek ise %4,4 ile Garson(Servis Elemanı) mesleğidir. Türkiye de ise ikinci sırada %5,4 ile Beden işçisi (Genel), üçüncü sırada ise % 3,3 ile Garson(Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır. Toplam 1019 açık iş içerisinde ilk 20 mesleğin oranı çikartıldıktan sonra diğer mesleklerin oranı %14,3’ü oluşturmaktadır.

Edirne ilinde açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk yirmi meslek, toplam açık işlerin % 85,7’sini oluşturmaktadır. Bu oran Türkiye’de ise %38,4’tür. Bu durum bize Edirne ilinde ilk yirmi mesleğin piyasasının açık işlerine hakim meslekler olduğunu ve meslek yelpazesinin geniş olmadığını göstermektedir. Türkiye’deki %38,4’lük oran ise açık işlerin ilk 20 meslekte toplanmayıp diğer meslek gruplarına daha orantılı bir şekilde dağıldığını göstermektedir.

Tablo 21.Açık İşlere Göre İlk 20 Mesleğin Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

EDİRNE		TÜRKİYE	
TOPLAM	100,0%	TOPLAM	100,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	54,7%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	6,5%
ÜTÜCÜ	7,4%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	4,4%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	3,3%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	2,9%	SATIŞ DANIŞMANI	3,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2,9%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2,0%
SATIŞ DANIŞMANI	1,6%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1,9%
KASİYER	1,5%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,8%
AŞÇI	1,4%	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	1,6%
REYON GÖREVLİSİ	1,2%	DEPO HAMALI	1,5%
ÖN MUHASEBECİ	1,0%	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1,4%
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	1,0%	KOMİ (GARSON YRD)	1,3%
KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	1,0%	ÜTÜCÜ	1,1%
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	0,8%	ÖN MUHASEBECİ	1,0%
OVERLOK MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0,7%	PAZARLAMACI	1,0%
PLASTİK PVC DOĞRAMACI	0,7%	PLASTİK ENJEKSİYON	1,0%
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	0,6%	BULAŞIKÇI (STEVARD)	0,9%
KASAP	0,5%	KASİYER	0,9%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	0,5%	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0,9%
ELEKTRİK TEKNİKERİ	0,5%	MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	0,9%
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	0,5%	KAYNAKÇI	0,8%
DİĞER	14,3%	DİĞER	61,6%

Kaynak: İPTA

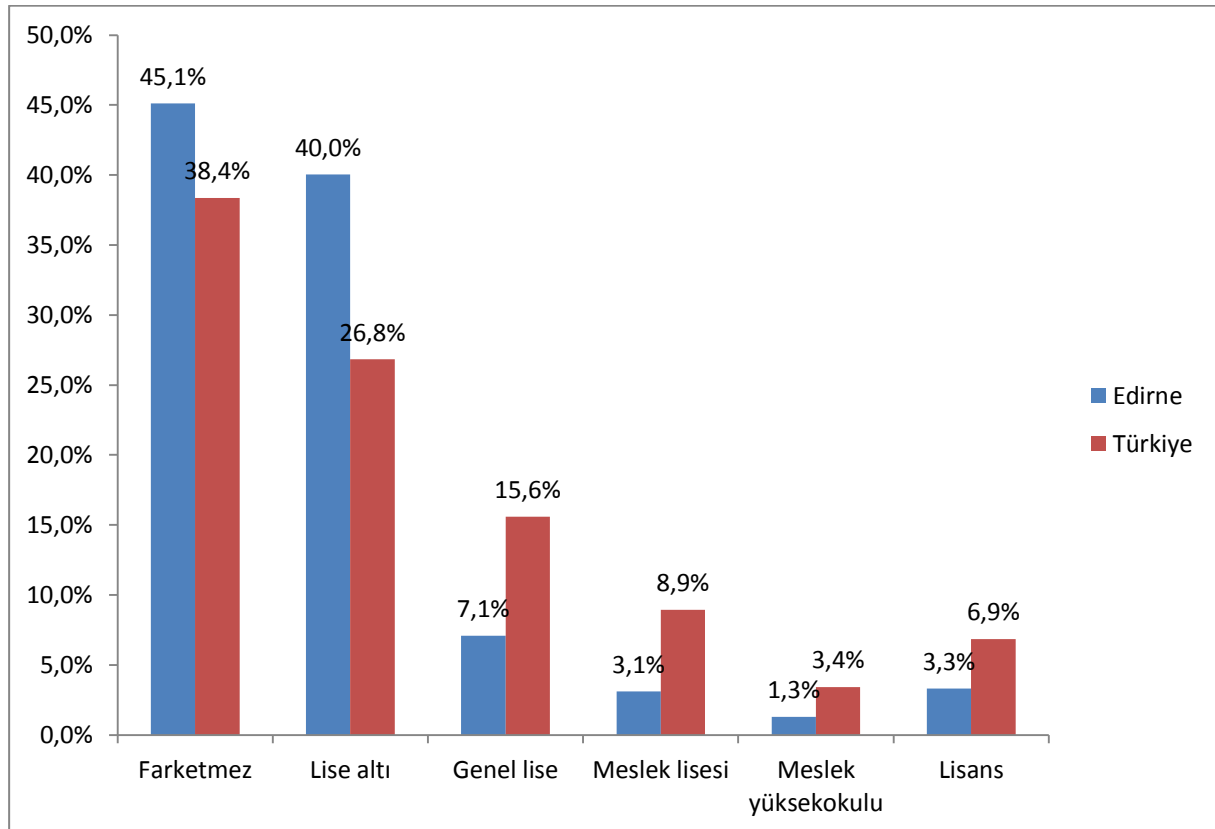
Açık işlerde istenen Eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus, genelde herhangi bir Eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen Eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. Bu durum, kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir.

Edirne ilinde işverenlere "Eleman ihtiyacınızın Eğitim düzeyinin ne olmasını istersiniz?" diye sorulduğunda % 45,1'i Fark Etmez, %40'ı Lise Altı, %7,1'i Genel Lise, %3,1'i Meslek Lisesi, %1,3'ü Meslek Yüksek Okulu, %3,3'ü Lisans cevabını vermiştir.

Edirne'deki açık işlerle ilgili talep edilen Eğitim düzeyi genel olarak lise altı ve Eğitim düzeyi fark etmez seçenekleri altında toplanmıştır. Türkiye ile karşılaştırma yapıldığında oranlar, ortalamanın çok üzerinde kalmıştır. Edirne Eğitim düzeyinin yüksek olduğu bir il olmasına rağmen, açık işlerle ilgili genellikle lise altı Eğitim düzeyinin talep edilmiş olması bize; açık işlerin yüksek uzmanlık gerektiren işler olmadığını da göstermektedir. Açık işlerde lise ve üzeri Eğitim düzeyi talep edilme oranı oldukça düşük olduğu gibi Türkiye ile yapılan karşılaştırmada ortalamanın çok altında kaldığı da görülmektedir. Bu tabloyu ortaya çıkaran ildeki açık işlerde tekstil sektörüne yönelik mesleklerdeki talebin ağırlığıdır. Bu sektördeki mesleklerde fark etmez tercih edilmektedir.

Beklendiği gibi meslek lisesi ve MYO mezunları az sayıda da olsa daha çok Garson (Servis Elemanı) , Elektrikçi (Genel) , Elektrik Teknisyeni gibi mesleklerde yoğunlaşırken, lisans mezunları da diploması olmadan kesinlikle yapılamayacak olan Makine Mühendisliği, İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanlığı gibi mesleklerde yoğunlaşmıştır.

Grafik 4. Açık İşlerin İstenen Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Tablo 21'deki açık işlerde istenen Eğitim düzeyinin, sadece kadın veya erkek kriteri bazında oranları Tablo 22'de açıklanmaya çalışılmış olup Edirne'de bayanların %50'sinden lise altı Eğitim düzeyi talep edilirken; erkeklerin %10'undan lise altı Eğitim düzeyi talep edilmiştir. Bu da gösteriyor ki il genelinde erkekler, kadınlara oranlara daha kalifiye veya daha fazla Eğitim düzeyi gerektiren işlerde çalışmaktadırlar. Bu durum Türkiye ile karşılaştırıldığında, durumun kadın ve erkek açısından birbirine çok yakın değerlere sahip olduğu görülmektedir.

Eğitim düzeyinin fark etmez olarak talep edildiği açık işlerde bu sefer oran kadınlara göre erkeklerde biraz daha yüksektir. Türkiye ile karşılaştırıldığında ise il geneline göre kadın ve erkekler arasındaki oranın birbirine daha yakın olduğu görülmektedir.

Genel olarak Edirne ve Türkiye'deki açık işlerde istenen Eğitim düzeyinin kadın ve erkek ayrımı karşılaştırıldığında ise; Edirne'de kadın ve erkek adaylardan istenen Eğitim düzeyleri arasında çok fazla oransal farklılıklar varken; Türkiye genelinde durumun daha dengeli ve oranların birbirine daha yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 22.Açık İşlerin İstenen Eğitim Düzeyine ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

EĞİTİM DÜZEYİ	EDİRNE		TÜRKİYE	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Lise altı	50%	10%	23%	27%
Genel lise	7%	18%	26%	11%
Meslek lisesi	0%	9%	6%	13%
Meslek Yüksek Okulu	1%	6%	3%	3%
Lisans	1%	3%	4%	3%
Fark etmez	42%	55%	37%	43%

Kaynak: İPTA

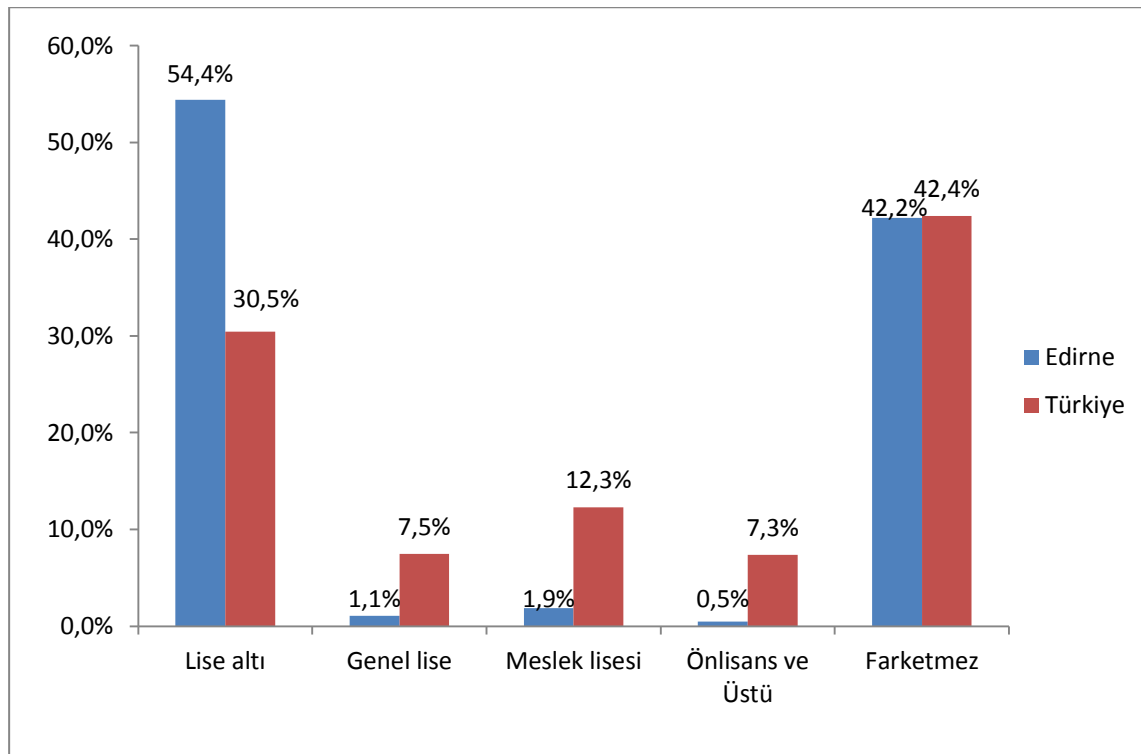
İhracat yapan işyerlerinin açık işlerde talep ettikleri Eğitim düzeyinde birinci sırada %54,4 ile lise altı Eğitim düzeyi, ikinci sırada %42,2 ile Eğitim düzeyi için fark etmez denilmiş olup üçüncü sırada ise %1,9 ile meslek lisesi Eğitim düzeyi talep edilmektedir. Genel olarak bakıldığında toplam işyerleri içerisindeki açık işler için talep edilen Eğitim düzeyi ile ihracat yapan işyerlerinin talep ettiği Eğitim düzeyi arasında paralellik olduğu görülmektedir. İhracat yapan işyerlerinin çalışanların Eğitim düzeyinin daha yüksek olmasını talep etmeleri gibi bir durumu söz konusu olmamıştır. Edirne'de toplam işyerleri içerisinde Eğitim düzeyi fark etmez diyen firma oranı Türkiye ortalamasından yüksek

iken, ihracat yapan işyerlerinin açık işlerinde Eğitim düzeyi fark etmez deme oranları %42,2 ile Türkiye ortalamasına neredeyse eşittir.

Eğitim düzeyinin fark etmez tercih edilme oranı il ve Türkiye genelinde neredeyse başa baş gelirken; lise altı Eğitim düzeyinin talep edilme oranı Türkiye ortalamasının çok üzerinde kalmıştır. Genel lise, meslek lisesi, ön lisans ve üstü Eğitim düzeylerinin talep edilme oranı ise genel olarak Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

Ayrıca çalışmamızda yer alan yabancı ortaklığı olan işyerlerinden alınan açık işlerde istenilen Eğitim düzeylerini incelediğimizde; Edirne'nin genel görünümünden farklı bir durum ortaya çıkmaktadır. Edirne ilinde faaliyet gösteren yabancı ortaklığı olan işyerlerinden toplamda 12 kişilik açık iş alınmış olup bunun %67'si Genel Lise, %25'i Meslek Lisesi, %7'si de Lisans mezunu olarak talep edilmiştir. Türkiye genelinde ise yabancı ortaklığı olan işyerlerinin açık işlerde talep ettikleri Eğitim düzeyleri büyük ölçüde genel görünümle paralellik göstermektedir.

Grafik 5.İhracat Yapan İşyerlerinin Açık İşlerde İstedikleri Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları, Edirne, Türkiye, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Açık işlerin beceri düzeyleri incelendiğinde İşverenlerin en çok talep ettiği beceri %86,6 ile iş ahlakına sahip olma olup ikinci sırada %74,2 ile fiziki ve bedensel yeterlilik yer alırken üçüncü sırada %61,3 ile takım çalışması becerisi yer almaktadır. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; fazla mesaiye kalabilme, iletişim ve ifade yeteneği, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, hesap yapabilme (analitik beceri), sorun çözme ve bağımsız karar, proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisi, seyahat edebilme esnekliği, bilgisayar kullanımı, yabancı dil.

Eğitim düzeyinin fark etmediği açık işlerde %92,9 oran ile fiziki ve bedensel yeterlilik en çok aranan beceri düzeyidir. İkinci sırada %88,1 ile iş ahlakına sahip olma yer alırken; üçüncü sırada %71,3 ile fazla mesaiye kalabilme aranan becerilerdir. Lise altı Eğitim düzeyi için istenen beceri düzeylerinde birinci sırada %89,5 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %61,6 ile takım çalışması yer alırken üçüncü sırada %60,5 ile fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi bulunmaktadır.

Genel lise Eğitim düzeyi için istenen beceri düzeylerinden birinci sırada %73,4 ile takım çalışması, ikinci sırada %70,3 ile iş ahlakına sahip olma yer alırken üçüncü sırada %60,6 ile iletişim ve ifade yeteneği becerisi bulunmaktadır. Meslek lisesi Eğitim düzeyine bakıldığında ilk sırada bir farklılık olmadığı ve %70 ile iş ahlakına sahip olma becerisinin bulunduğu görülmektedir. İkinci sırada %57,3 ile takım çalışması bulunurken üçüncü sırada %57,1 ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe becerisi yer almaktadır.

Meslek yüksekokulu Eğitim düzeyinde durum biraz farklılık arz etmekte olup açık işler için talep edilen beceri düzeylerinden %84,8 oran ile birinci sırada üç farklı beceri türü yer almaktadır. Bunlar; iş ahlakına sahip olma, sorun çözme ve bağımsız karar, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe yer almaktadır. İkinci sırada yer alan beceri %68,7 ile proje tabanlı çalışma, üçüncü sırada da %62,5 ile fazla mesaiye kalabilme becerileri bulunmaktadır.

Lisans Eğitim düzeyinde istenen beceri düzeylerinden %81,7 ile birinci sırada iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %73,4 ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe yer alırken, üçüncü sırada %72,9 ile iletişim ve ifade yeteneği yer almaktadır. Eğitim düzeyi yükseldikçe açık işler için istenen beceri düzeylerinin fiziksel ve beden gücüne dayalı becerilerden daha çok iletişim, teknik ve mesleki uzmanlık becerilerine doğru kaydığı görülmektedir.

Tablo 23. Açık İşlerin İstenen Beceri ve Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

Beceri Düzeyleri	Lise altı	Genel lise	Meslek lise	M.Y.O.	Lisans	Farketmez	Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,5%	19,9%	36,4%	47,3%	61,0%	1,8%	6,2%
Fazla Mesaiye Kalabilme	30,9%	39,6%	49,1%	62,5%	52,1%	71,3%	51,4%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	60,5%	54,9%	55,6%	46,4%	55,1%	92,9%	74,2%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	39,3%	43,7%	44,5%	47,3%	61,0%	14,5%	29,4%
İletişim ve İfade Yeteneği	40,3%	60,6%	54,1%	47,3%	72,9%	50,3%	47,8%
İş Ahlakına Sahip Olma	89,5%	70,3%	70,0%	84,8%	81,7%	88,1%	86,6%
Proje Tabanlı Çalışma	1,0%	9,9%	9,4%	68,7%	42,9%	7,9%	7,3%
Satış ve Pazarlama Becerisi	1,7%	22,6%	22,2%	47,3%	19,3%	6,6%	7,2%
Seyahat Edebilme Esnekliği	1,5%	11,2%	22,2%	7,6%	24,3%	9,4%	7,2%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar	3,2%	39,5%	41,1%	84,8%	66,9%	21,7%	18,5%
Takım Çalışması	61,6%	73,4%	57,3%	38,8%	70,2%	59,4%	61,3%
Yabancı Dil	0,5%	9,9%	22,4%	8,5%	21,2%	1,6%	3,1%
Yeterli Mesleki/Tek. Bil. ve Tecrübe	28,0%	43,9%	57,1%	84,8%	73,4%	31,7%	34,0%

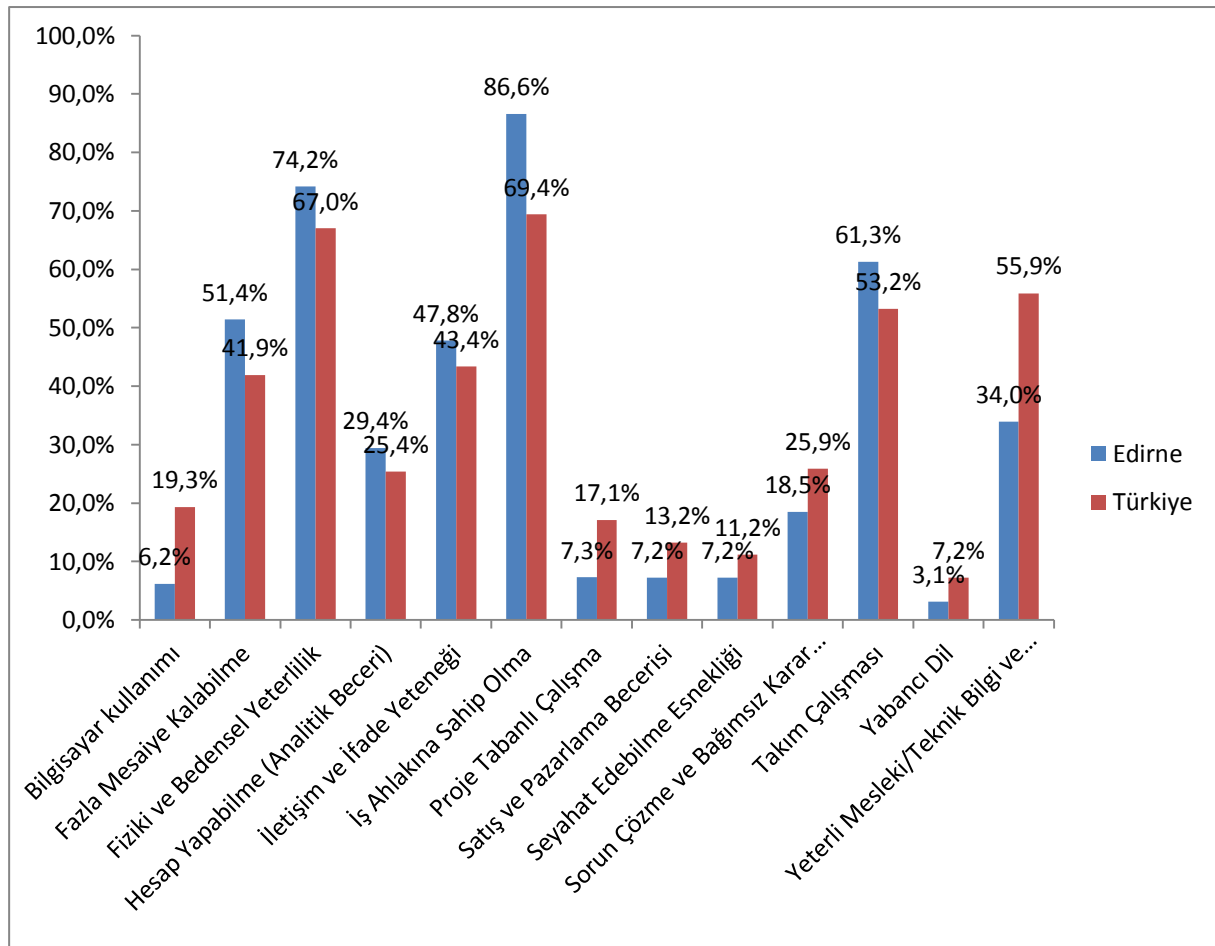
Kaynak: İPTA

Açık işler ile ilgili istenen beceri düzeylerine bakıldığında fazla mesaiye kalabilme, fiziki ve bedensel yeterlilik, hesap yapabilme(analitik beceri), iletişim ve ifade yeteneği, iş ahlakına sahip olma ve takım çalışması becerilerine ait oranlar Türkiye ortalamasının üzerinde kalmıştır. Bilgisayar kullanımı, proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisi, seyahat edebilme esnekliği, sorun çözme ve bağımsız karar, yabancı dil, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe becerileri ise sahip oldukları oranlar çerçevesinde Türkiye ortalamasının altında kalmışlardır.

Genel olarak Edirne ve Türkiye kıyaslaması yapıldığında açık işler için istenen beceri düzeyleri arasında çok büyük farklılıklar olmadığı, iki merkeze ait oranların birbirine yakın değerler taşıdığı görülmektedir.

Grafik 6. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

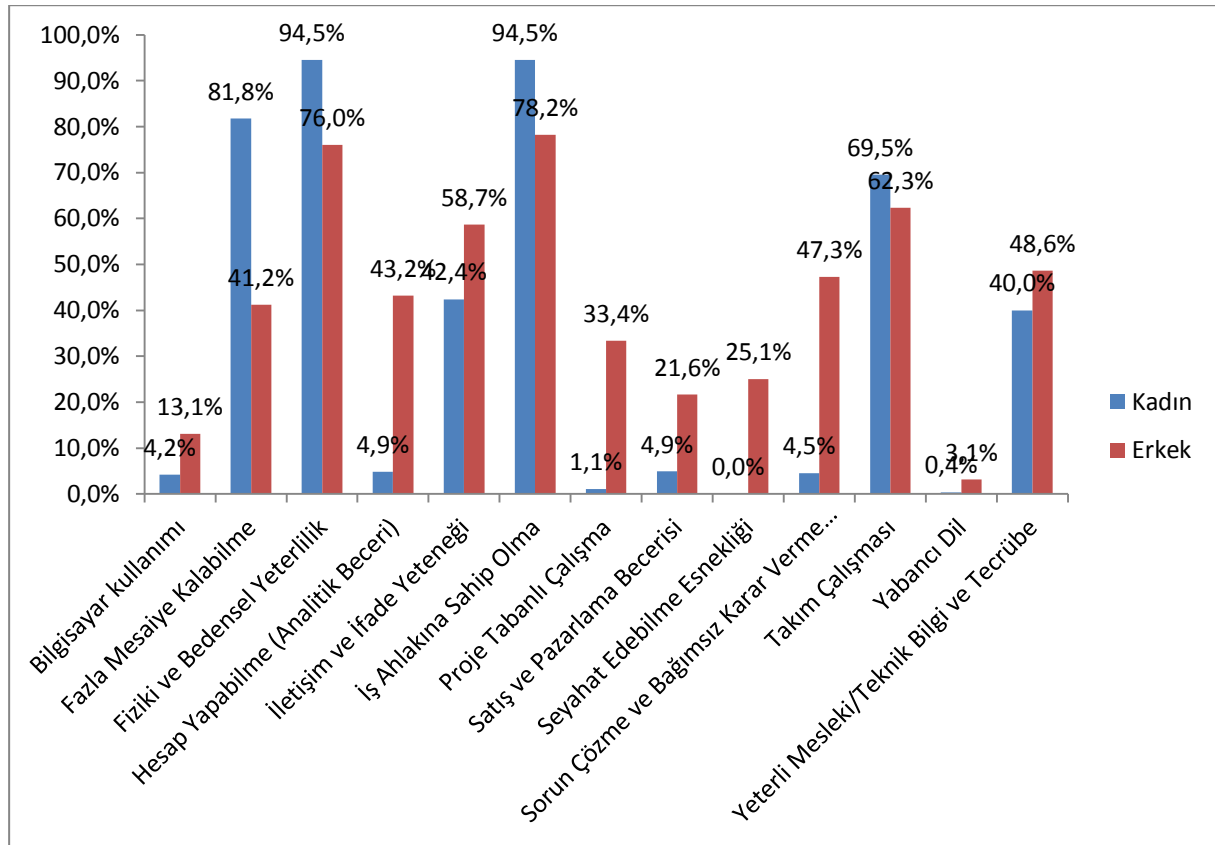

Kaynak: İPTA

Açık işlerde istenen beceri düzeylerinin cinsiyet dağılımına bakıldığında %94,5 oran ile kadınlarda birinci sırada istenen beceri düzeyi fiziki ve bedensel yeterlilik ile iş ahlakına sahip olmadır. İkinci sırada %81,8 ile fazla mesaiye kalabilme yer alırken üçüncü sırada %69,5 ile takım çalışması yer almaktadır. Ayrıca aynı beceri düzeylerinin erkeklere göre kadınlardan beklenme oranı çok daha yüksektir.

Erkeklerden istenen beceri düzeylerine bakıldığında %78,2 ile en çok istenen beceri düzeyinin iş ahlakına sahip olma olduğu görülmektedir. İkinci sırada %76 ile fiziki ve bedensel yeterlilik yer alırken üçüncü sırada %62,3 ile takım çalışması yer almaktadır. Kadın ve erkeklerden istenen beceri düzeyleri karşılaştırıldığında en çok istenen beceri düzeylerinin hemen hemen aynı olduğu, aralarında çok farklılık bulunmadığı göze çarparken; dikkat çeken nokta kadınlardan erkeklere oranla istenen bu beceri düzeyleri oranlarının çok daha yüksek olmasıdır.

Grafik 7. Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Edirne’de açık işler ile ilgili istenen beceri düzeylerinden ilk üçü; iş ahlakına sahip olma, fiziki ve bedensel yeterlilik, takım çalışmasıdır. İlk on meslekteki açık işler için istenecek beceri düzeyleri birbirinden farklılaşmaktadır.

Makineci mesleğinde talep edilen ilk beceri düzeyi %96,1 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %82 ile fiziksel ve bedensel yeterlilik yer alırken üçüncü sırada %60,1 ile takım çalışması ve fazla mesaiye kalabilme yer almaktadır.

Ütücü mesleğinde talep edilen ilk beceri düzeyi %100 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %66,6 ile hesap yapabilme (analitik beceri), iletişim ve ifade yeteneği ile takım çalışması bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise %33,4 ile fazla mesaiye kalabilme becerisi aranmaktadır.

Garson (servis elemanı) mesleği için talep edilen beceri düzeylerinden ilk sırada % 84,1 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, ikinci sırada %70,4 ile takım çalışması, üçüncü sırada %59 ile iş ahlakına sahip olma becerileri yer almaktadır.

Konfeksiyon işçisi mesleği için aranan beceri düzeylerine dair bir sıralama yapılamamakla birlikte %100 oranla fazla mesaiye kalma, fiziki ve bedensel yeterlilik, iletişim ve ifade yeteneği, iş ahlakına sahip olma, sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, takım çalışması, yeterli mesleki/ teknik bilgi ve tecrübe beceri düzeyleri talep edilmektedir. Diğer beceri düzeyleri olan bilgisayar kullanımı, hesap yapabilme (analitik beceri), proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisi, seyahat edebilme esnekliği, yabancı dil beceri düzeyleri hiç talep edilmemektedir.

Beden işçisi mesleği için talep edilen beceri düzeylerinde ilk sırada %86,1 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, ikinci sırada %55,2 ile iş ahlakına sahip olma, üçüncü sırada %24,3 ile takım çalışması becerileri bulunmaktadır.

Satış danışmanı mesleği için talep edilen beceri düzeylerinde ilk sırada %93,8 ile satış ve pazarlama becerisi, ikinci sırada %81,3 oranıyla hesap yapabilme(analitik beceri), iletişim ve ifade yeteneği ve iş ahlakına sahip olma yer almaktadır. Üçüncü sırada %68,8 ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe becerileri bulunmaktadır.

Kasiyer mesleği için talep edilen beceri düzeylerinden ilk sırada %93,5 ile takım çalışması, ikinci sırada %26,2 ile hesap yapabilme(analitik beceri), iletişim ve ifade yeteneği ile iş ahlakına sahip olma becerileri yer almaktadır. Üçüncü sırada ise %19,6 ile fiziki ve bedensel yeterlilik ve sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri bulunmaktadır.

Aşçı mesleği için talep edilen beceri düzeylerinden ilk sırada %92,9 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, ikinci sırada %28,5 ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, üçüncü sırada %21,4 ile fazla mesaiye kalabilme, iletişim ve ifade yeteneği, iş ahlakına sahip olma ve takım çalışması becerileri bulunmaktadır.

Reyon görevlisi mesleği için talep edilen beceri düzeylerinden ilk sırada %91,6 ile takım çalışması, ikinci sırada %74,6 ile iletişim ve ifade yeteneği, üçüncü sırada %66,3 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, iş ahlakına sahip olma becerileri bulunmaktadır.

Ön muhasebeci mesleği için talep edilen beceri düzeylerinden ilk sırada %100,0 oran ile hesap yapabilme(analitik beceri), iş ahlakına sahip olma becerileri bulunmaktadır. İkinci sırada %90,3 ile takım çalışması ve yeterli mesleki /teknik bilgi ve tecrübe becerileri, üçüncü sırada %60,8 ile bilgisayar kullanımı ve iletişim ve ifade yeteneği becerileri bulunmaktadır.

Tablo 24.Açık İşlerin İstenen Beceri Düzeyine ve İlk On Mesleğe Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

BEKERİ DAĞILIMI	EDİRNE	MAKİNECİ	ÜTÜCÜ	GARSON	KONF. İŞÇ.	BEDEN İŞÇİSİ	SATIŞ DANIŞMANI	KASİYER	AŞÇI	REYON GÖREVLİSİ	ÖN MUHASEBECİ
Bilgisayar kullanımı	6,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	56,3%	6,6%	0,0%	24,8%	60,8%
Fazla Mesaiye Kalabilme	51,4%	60,1%	33,4%	15,9%	100,0%	10,4%	62,5%	6,6%	21,4%	41,5%	41,3%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	74,2%	82,0%	26,6%	84,1%	100,0%	86,1%	50,0%	19,6%	92,9%	66,3%	50,9%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	29,4%	21,5%	66,6%	18,2%	0,0%	7,0%	81,3%	26,2%	14,2%	24,8%	100,0%
İletişim ve İfade Yeteneği	47,8%	39,0%	66,6%	56,8%	100,0%	20,9%	81,3%	26,2%	21,4%	74,6%	60,8%
İş Ahlakına Sahip Olma	86,6%	96,1%	100,0%	59,0%	100,0%	55,2%	81,3%	26,2%	21,4%	66,3%	100,0%
Proje Tabanlı Çalışma	7,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,3%	0,0%	0,0%	16,4%	9,7%
Satış ve Pazarlama Becerisi	7,2%	0,0%	0,0%	15,9%	0,0%	0,0%	93,8%	6,6%	0,0%	24,8%	41,3%
Seyahat Edebilme Esnekliği	7,2%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	18,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	18,5%	2,7%	0,0%	15,9%	100,0%	10,5%	62,5%	19,6%	14,2%	41,5%	41,3%
Takım Çalışması	61,3%	60,1%	66,6%	70,4%	100,0%	24,3%	50,0%	93,5%	21,4%	91,6%	90,3%
Yabancı Dil	3,1%	0,0%	0,0%	22,8%	0,0%	0,0%	12,5%	6,5%	0,0%	24,8%	0,0%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	34,0%	23,3%	26,6%	36,4%	100,0%	6,9%	68,8%	6,6%	28,5%	58,8%	90,3%

Kaynak: İPTA

Edirne’de ihracat yapan işyerlerinin açık işleri için talep ettikleri beceri düzeyleri incelendiğinde en çok talep edilen becerinin %97,1 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %74,8 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, üçüncü sırada takım çalışması becerileri yer almaktadır. Bu durum Edirne genelindeki toplam işyerlerinin açık iş ilanları için talep ettikleri beceri düzeyleri ile paralellik göstermekte ve beceri sıralaması aynı olmakla birlikte oransal farklılıklar bulunmaktadır.

Türkiye geneline bakıldığında ihracat yapan işyerlerinin talep ettikleri beceri düzeylerinde ilk sırada %74,8 ile iş ahlakına sahip olma, ikinci sırada %69,9 ile fiziki ve bedensel yeterlilik, üçüncü sırada %57,8 ile yeterli mesleki/ teknik bilgi ve tecrübe becerileri yer almaktadır. Edirne ve Türkiye kıyaslamasına bakıldığında ihracat yapan işyerlerinin talep ettikleri beceri düzeyleri sıralamasında ilk iki sıra birbiri ile aynı iken üçüncü beceri düzeyinde bir farklılaşma olduğu görülmüştür.

Tablo 25. İhracat Yapan İşyerlerinden Alınan Açık İşlerde İstenen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

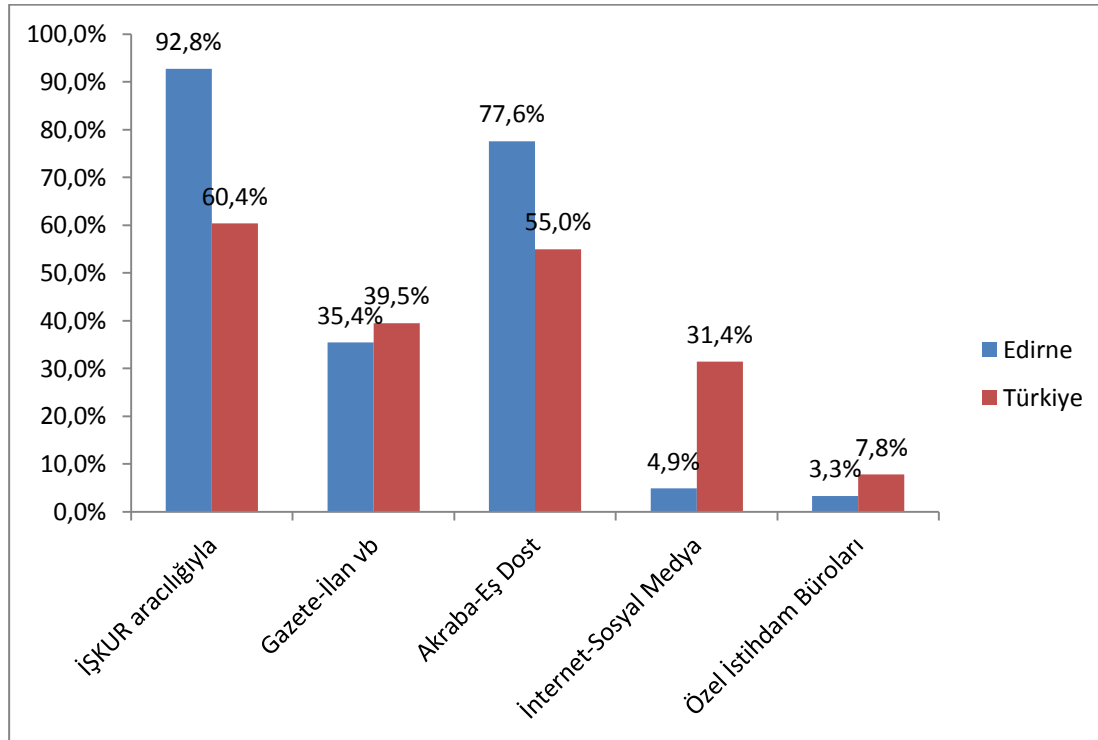
İhracat Yapan Beceri Dağılımı	EDİRNE	TÜRKİYE
Bilgisayar kullanımı	1,7%	13,6%
Fazla Mesaiye Kalabilme	54,5%	49,1%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	74,8%	69,9%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	27,7%	23,2%
İletişim ve İfade Yeteneği	41,4%	39,2%
İş Ahlakına Sahip Olma	97,1%	74,8%
Proje Tabanlı Çalışma	1,2%	16,5%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,2%	6,3%
Seyahat Edebilme Esnekliği	4,5%	8,8%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	3,6%	20,9%
Takım Çalışması	60,0%	56,7%
Yabancı Dil	0,9%	5,6%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	25,3%	57,8%

Kaynak: İPTA

Edirne’de açık işler için kullanılan arama kanallarını incelediğimizde birinci sırada %92,8 oran ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %77,6 ile akraba-eş dost, üçüncü sırada ise %35,4 ile gazete-ilan vb. iş arama kanalları yer almaktadır. İnternet ve sosyal medya aracılığıyla iş arama oranı %4,9 gibi oldukça küçük bir orana sahip olması, yöre halkının sanal iletişimden çok karşılıklı bireysel iletişimi tercih ettiğinin göstergesi olabilir. Özel istihdam bürolarının kullanım oranının %3,3 gibi çok düşük bir oranda kalmasının bir sebebi Edirne’de özel istihdam bürosunun olmayışına bağlanabilirken diğer bir nedeni de daha önce bahsedildiği gibi yörede yaşayan insanların karşılıklı bireysel iletişimi seçmeleri gösterilebilir.

Türkiye geneline bakıldığında açık işlerde kullanılan arama kanalları ile ilgili ildeki gibi sıralamanın değişmediği görülmektedir. İlk sırada %60,4 ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %55 ile akraba- eş dost ve üçüncü sırada 39,5 ile gazete-ilan vb. arama kanalları yer almaktadır. Edirne’ye göre farklılık gösteren ve dikkat çeken bir nokta ise internet- sosyal medya kullanım oranının çok daha yüksek olmasıdır. Edirne’de oran %4,9 iken Türkiye genelinde oran %31,4 gibi çok daha yüksek bir rakamdadır. Diğer bir farklı nokta ise; özel istihdam bürolarının kullanım oranının Edirne’nin iki katından daha fazla olmasıdır. Oranın ilde bu kadar düşük kalmasının sebebi özel istihdam bürosunun olmayışı ve özel istihdam bürolarına ilişkin reklam, tanıtım faaliyetlerinin yeterli düzeyde olmadığı gösterilebilir. Ayrıca Edirne ilinde Tekstil sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı göz önünde bulundurulduğunda İŞKUR aracılığıyla eleman temin edenlerin çoğunluğunun bu sektörde yer aldığı görülmektedir.

Grafik 8. Açık İşlerin Kullanılan Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Edirne’de açık işlerde kullanılan iş arama kanallarının sektörlere göre dağılımında İŞKUR’u %100 oran ile birinci sırada kullanan sektörler Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir. İkinci sırada %98,1 ile İnşaat sektörü, üçüncü sırada ise %95,7 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. İŞKUR’un iş arama kanalı olarak kullanım oranlarına genel olarak bakacak olursak, tüm sektörler ile ilgili dengeli bir dağılımın olduğu, her sektör çalışanının İŞKUR’dan yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir.

Gazete-ilan vb. arama kanallının en çok kullanıldığı sektör %100,0 oran ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Ulaştırma ve Depolama sektörüdür. İkinci sırada %66,7 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada %60 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörü yer almaktadır. Dikkat çeken nokta ise; Eğitim sektöründe gazete-ilan vb. iş arama kanallının hiç kullanılmamış olmasıdır. Akraba-eş dost aracılığını arama kanalı olarak kullanan sektörlerden birinci sırada %100 oran ile Ulaştırma ve Depolama sektörü, ikinci sırada %85 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada %84,2 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü ise akraba- eş dost arama kanallını hiç kullanmamaktadır.

İnternet-sosyal medya arama kanallının kullanıldığı sektörlerde ilk sırayı %100 oran ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü oluştururken, ikinci sırada %60 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, üçüncü sırada %40 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörleri yer almaktadır. İnternet- sosyal medyayı arama kanalı olarak hiç kullanılmadığı sektörler ise Ulaştırma ve Depolama ile Eğitim sektörleridir.

Özel istihdam bürolarının arama kanalı olarak kullanıldığı sektörlerde ilk sırada %33,3 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü, ikinci sırada %23,1 ile Eğitim sektörü, üçüncü sırada %4,1 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde, açık işlerle ilgili arama kanalı olarak özel istihdam büroları hiç kullanılmamaktadır.

Tablo 26. Arama Kanallarının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

SEKTÖR	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
EDİRNE	92,8%	35,4%	77,6%	4,9%	3,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	40,0%	100,0%	0,0%	40,0%	0,0%
İmalat	95,7%	37,8%	84,2%	0,5%	4,1%
İnşaat	98,1%	52,0%	67,8%	27,8%	0,0%
Toptan ve perakende Ticaret	83,1%	33,9%	57,7%	13,6%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti	80,0%	4,6%	56,9%	3,1%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faal.	100,0%	66,7%	66,7%	100,0%	33,3%
İdari ve destek hizmet faal.	80,0%	20,0%	80,0%	60,0%	0,0%
Eğitim	92,3%	0,0%	69,2%	0,0%	23,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet	60,0%	60,0%	40,0%	40,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	95,0%	15,0%	85,0%	15,0%	0,0%

Kaynak: İPTA

Açık işlerle ilgili arama kanallarına Eğitim düzeylerine göre dağılımına incelendiğinde İŞKUR aracılığı ile iş arama oranının en yüksek olduğu Eğitim düzeyi %100 ile lise altı, ikinci sırada %91,4 ile fark etmez, üçüncü sırada %88,2 ile lisans Eğitim düzeyi yer almaktadır. İŞKUR, meslek yüksekokulu mezunları % 54,9 oranında aranmaktadır.

Gazete-ilan vb. arama kanalının en çok kullanıldığı Eğitim düzeyi %50,8 ile meslek lisesi, ikinci sırada %43,6 ile genel lise, üçüncü sırada %40,3 ile lisans Eğitim düzeyi yer almaktadır. Gazete-ilanı arama kanalı olarak en az kullanan Eğitim düzeyi yine %24,6 ile meslek yüksekokulu olmuştur. Akraba-eş dost arama kanalını en çok kullanan Eğitim düzeyi %91,4 ile fark etmez, ikinci sırada %76,4 ile meslek yüksekokulu, üçüncü sırada ise %69,5 ile lise altı Eğitim düzeyi yer almaktadır. Bu arama kanalını en az kullanan Eğitim düzeyi %52,2 ile meslek lisesidir. Ancak genel olarak Eğitim düzeylerinin, akraba-eş dost arama kanalını kullanım oranlarına bakıldığında dengeli bir dağılım olduğu ve her Eğitim düzeyi için yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.

İnternet-sosyal medya arama kanalını en çok kullanan Eğitim düzeyi %36,5 ile lisans, ikinci sırada %25,4 ile meslek lisesi, üçüncü sırada %16,1 ile meslek yüksekokulu Eğitim düzeyi gelmektedir. İnternet- sosyal medya arama kanalını hiç kullanmayan Eğitim düzeyi ise lise atlı Eğitimdir. Tablodan da anlaşılacağı üzere internet ve sanal iletişim kanallarının kullanımı Eğitim durumunun artışı ile paralellik göstermekte olup Eğitim düzeyi arttıkça bu arama kanalının kullanım oranı yükselmiştir.

Özel istihdam büroları arama kanalını en çok kullanan Eğitim düzeyi %11,8 ile lisans Eğitim düzeyi, ikinci sırada %6,5 ile fark etmez Eğitim düzeyi bulunmaktadır. Diğer Eğitim düzeyleri olan lise altı, genel lise, meslek lisesi, meslek yüksekokulu özel istihdam bürolarını iş arama kanalı olarak hiç kullanmayan Eğitim düzeyleridir.

Tablo 27. Arama Kanallarının Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

EĞİTİM DÜZEYİ	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
EDİRNE	92,8%	35,4%	77,6%	4,9%	3,3%
Lise altı	100,0%	37,8%	69,5%	0,0%	0,0%
Genel lise	74,9%	43,6%	57,9%	8,4%	0,0%
Meslek lisesi	81,0%	50,8%	52,2%	25,4%	0,0%
Meslek Yüksek Okulu	54,9%	24,6%	76,4%	16,1%	0,0%
Lisans	88,2%	40,3%	54,1%	36,5%	11,8%
Fark etmez	91,4%	30,9%	91,4%	4,6%	6,5%

Kaynak: İPTA

Edirne’de ihracat yapan işyerlerinin açık işlerinde kullandığı arama kanallarından ilk sırada %96,2 oran ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %83,9 ile akraba-eş dost kanalı, üçüncü sırada ise %40,7 ile gazete-ilan vb. arama kanalı yer almaktadır. Edirne’de genel açık işlerde, internet- sosyal medyanın bir arama kanalı olarak kullanımının çok düşük oranda olduğuna daha önce değinilmiş olup durumun ihracat yapan işyerleri açısından da çok farklılık göstermediği görülebilmektedir. İhracat yapan işyerlerinin %0,8 ile internet- sosyal medya kullanım oranı oldukça düşük bir seviyede bulunmakta ve arama kanalları arasında oransal dağılımın dengeli olmadığı görülmektedir.

Türkiye geneline bakıldığında arama kanallarında ilk sırada %70,6 oran ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %57,1 ile akraba- eş dost, üçüncü sırada %41,7 ile gazete- ilan vb. arama kanalları yer almaktadır. Türkiye geneli açık işlerdeki arama kanalları ile ihracat yapan işyerlerinden alınan açık işlerdeki arama kanalları paralellik göstermekte olup oransal dağılımın dengeli bir şekilde olduğu görülmektedir.

Tablo 28. İhracat yapan işyerlerinden Alınan Açık İşlerde Kullanılan Arama Kanallarının Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

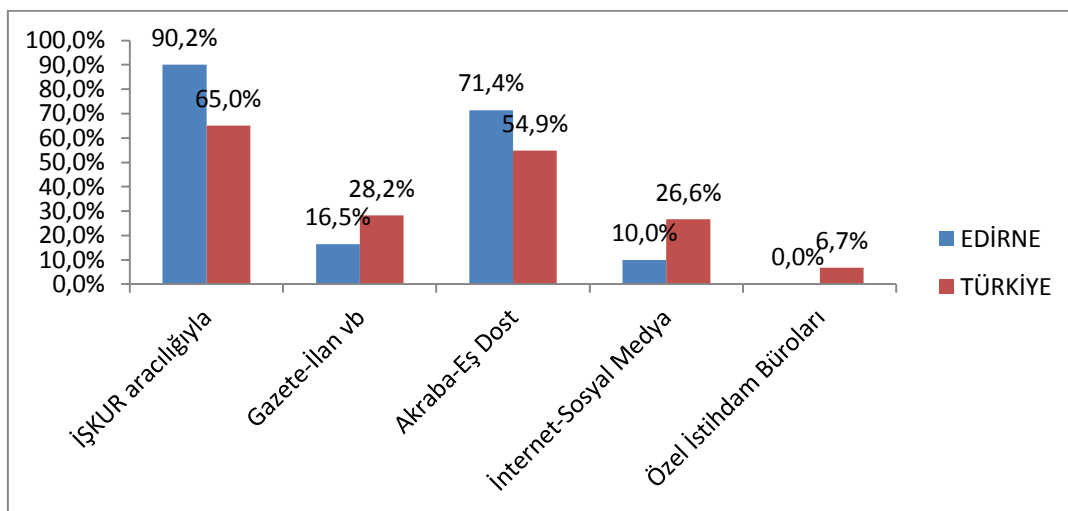
Arama Kanalları	EDİRNE	TÜRKİYE
İŞKUR aracılığıyla	96,2%	70,6%
Gazete-İlan vb.	40,7%	41,7%
Akraba-Eş Dost	83,9%	57,1%
İnternet-Sosyal Medya	0,8%	30,7%

Kaynak: İPTA

Teşvikten faydalanan işyerleri içinde açık işveren işyerlerinin arama kanallarını kullanım sıralaması, Edirne geneli toplam işyerlerinin arama kanallarını kullanımı ile aynı olup oransal farklılıklar görülmektedir. Yine birinci sırada %90,2 ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %71,4 ile akraba- eş dost arama kanalı, üçüncü sırada %16,5 ile gazete- ilan vb. arama kanalları yer almaktadır. Diğer önemli bir nokta il geneline göre internet- sosyal medya arama kanalının, teşvikten yararlanan işyerlerinde iki katından daha fazla bir oran ile kullanılmasıdır. Bunun yanında ise özel istihdam bürolarının arama kanalı olarak hiç kullanılmaması dikkat çeken bir diğer önemli noktadır.

Türkiye geneli ile karşılaştırma yapılmak istendiğinde arama kanallarının kullanım sıralamasının her iki merkezde de paralellik gösterdiği ancak oransal farklılıkların olduğu görülmektedir. Türkiye’de de ilk üç sıralama; İŞKUR aracılığıyla, akraba- eş dost ve gazete- ilan vb. arama kanalları olarak gerçekleşmektedir.

Grafik 9. Teşvikten Faydalanan İşyeri İçinde Açık İş Veren İşyerlerinin Arama Kanallarının Kullanımına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

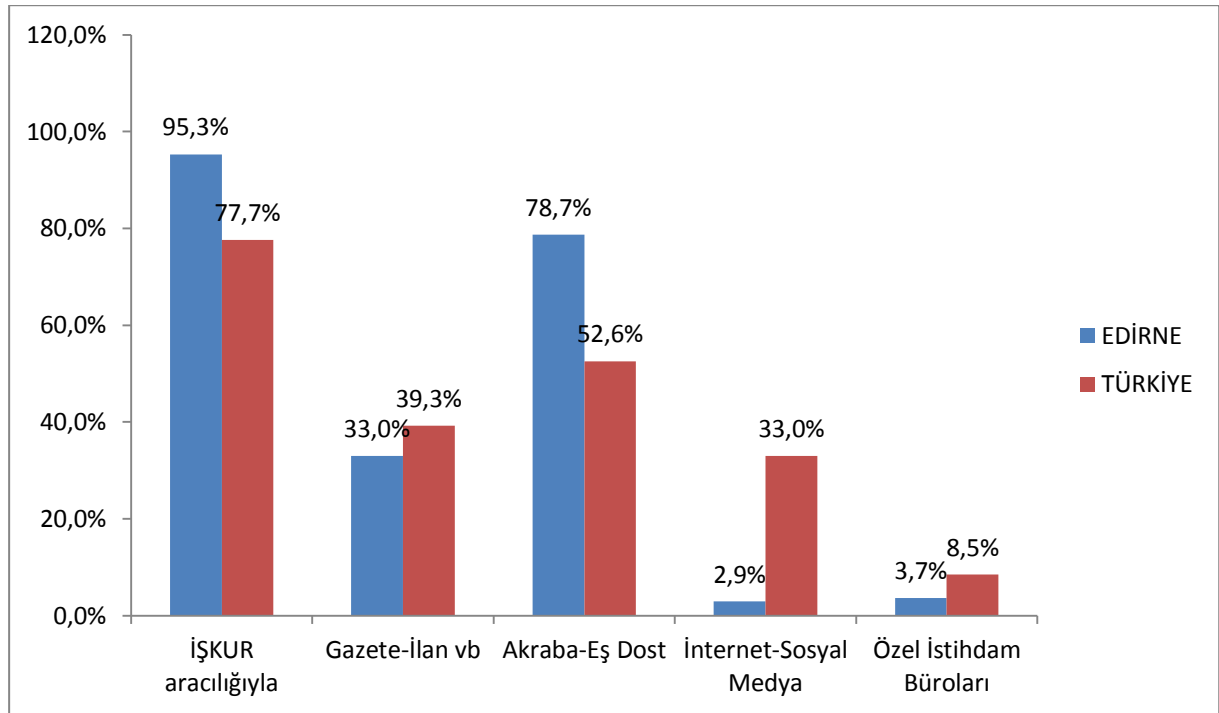

Kaynak: İPTA

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerde kullandığı arama kanallarının dağılımında %95,3 ile ilk sırada İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %78,7 ile akraba- eş dost, üçüncü sırada %33,0 ile gazete- ilan vb. arama kanalları yer almaktadır. Edirne geneli ile karşılaştırma yapıldığında arama kanallarını kullanma sıralamasının değişmediği yani ilk üç sıralamanın aynı olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerde kullandığı arama kanallarından birinci sırada %77,7 ile İŞKUR aracılığıyla, ikinci sırada %52,6 ile akraba- eş dost, üçüncü sırada %39,3 ile gazete- ilan vb. arama kanalları yer almaktadır. Sıralama İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri içinde değişmemiş olup Edirne ile karşılaştırma yapıldığında da ilk üç sıralamanın birbirine paralellik gösterdiği görülebilmektedir.

Grafik 10. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Kullandığı Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Edirne’de açık işlerde kullanılan iş arama kanallarının meslekler dağılımında İŞKUR’u %100 oran ile kullanan ilk beş meslek sırasıyla Makineci (Dikiş), Ütücü, Konfeksiyon İşçisi, Aşçı, Ön Muhasebecidir. Kasiyer %93,5 ve Beden İşçisi (genel) mesleği %93,1 olup diğer meslekler de %50 ve üzerindedir. İŞKUR’un iş arama kanalı olarak kullanım oranlarına genel olarak bakacak olursak, tüm meslek gruplarının dengeli bir dağılımının olduğu, her meslek grubunun İŞKUR’dan yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir.

Gazete-ilan vb. arama kanalının en çok kullanıldığı meslek %80,7 oran ile Ön Muhasebeci mesleğidir. İkinci sırada %66,6 ile Ütücü, üçüncü sırada %37,5 ile Satış Danışmanı yer almaktadır. Dikkat çeken nokta ise; Konfeksiyon İşçisi mesleğinde gazete-ilan vb. iş arama kanalının hiç kullanılmamış olmasıdır.

Akraba-eş dost aracılığını arama kanalı olarak kullanan mesleklerden ilk sırada %100 oran ile Ütücü ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri, ikinci sırada %81,3 ile Satış Danışmanı mesleği, üçüncü sırada %81,1 ile Makineci (Dikiş) bulunmaktadır.

İnternet-sosyal medya arama kanalının kullanıldığı meslek iki tane olup ilk sırayı %61,1 oran ile Ön Muhasebeci oluştururken, ikinci sırada %6,3 ile Satış Danışmanı yer almıştır. Diğer mesleklerde ise bu arama kanalı pek tercih edilmemesinin nedeni bölgede yaşayan halkın yapısında kaynaklanabilir.

Özel istihdam bürolarının arama kanalı olarak kullanıldığı tek meslek %100 ile Konfeksiyon İşçisi mesleğidir.

Burada dikkat çeken durum diğer meslek gruplarının bu arama kanalını kullanmamış olmasıdır. Sebebi Edirne ilinde özel istihdam bürosunun olmayışı ve özel istihdam bürolarına ilişkin reklam, tanıtım faaliyetlerinin yeterli düzeyde olmadığı gösterilebilir.

Tablo 29. İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşlerde Kullanılan Arama Kanallarının Dağılımı, Edirne, %, 2014.

MESLEKLER	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
MAKİNECİ (DİKİŞ)	100,0%	36,3%	81,1%	0,0%	0%
ÜTÜCÜ	100,0%	66,6%	100,0%	0,0%	0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	72,7%	15,8%	54,6%	0,0%	0%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	93,1%	24,1%	68,8%	0,0%	0%
SATIŞ DANIŞMANI	50,0%	37,5%	81,3%	6,3%	0%
KASİYER	93,5%	6,5%	73,9%	0,0%	0%
AŞÇI	100,0%	7,1%	28,5%	0,0%	0%
REYON GÖREVLİSİ	83,6%	24,8%	50,4%	0,0%	0%
ÖN MUHASEBECİ	100,0%	80,7%	29,3%	61,1%	0%

Kaynak: İPTA

Edirne genelinde açık işlerde sektörlere göre cinsiyet dağılımına bakıldığında %54 oran ile fark etmez birinci sırada, %29,4 ile kadınlar ikinci ve %16,7 oran ile erkekler üçüncü sıradadır. Erkekleri %100 oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Ulaştırma ve Depolama sektörleri tercih etmelerinin sebebi sektörlerin yapısından kaynaklanmaktadır. Kadınlar da ise %50 oranla Diğer Hizmet

Faaliyetleri ve %36,1 ile İmalat sektörünün önde olması Edirne ilinde bu sektörlerin hakim olmasıdır. Fark etmez ise %100 oran ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetlerinde tercih edilmesi sektörün yapısıyla ilgilidir.

Sektörleri kadın erkek oranı ile değerlendirdiğimizde, fiziki ve bedensel yeterliliğin ön planda olduğu, çalışma saati ve diğer koşulların gerekliliği dolayısı ile erkek çalışanların yoğun olduğu Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama gibi sektörlerdeki oransal farklılık kabul edilebilir bir durum olsa da; erkek çalışanların oldukça yoğun olduğu Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde, kadın ve erkek oranlarının birbirine daha yakın olmasını sağlamak için uygun politika ve teşvik programlarının hazırlanarak uygulamaya konulması gerekmektedir. Ayrıca toplam açık iş dağılımının % 71,4'üne sahip olan İmalat sektöründe erkeklerin oranı %4,9'da kalırken kadınların oranının % 36,1 olması; özel de İmalat sektöründe genelde Edirne işgücü piyasasında kadınların ne kadar önemli bir yere sahip olduğunun da göstergesi olmaktadır.

Edirne ili ile Türkiye genelini açık işlerin cinsiyet dağılımına göre karşılaştırdığımızda ise araştırmamızın genelinde büyük oranda benzerlikler olmasına rağmen bu konuda Edirne ile Türkiye tam anlamıyla zıt bir durumdadır. Türkiye genelinde toplamda 198 bin 582 kişilik açık iş tespit edilmiş olup; açık işlerin sadece % 11,4'ü kadın iken % 45,7'si erkektir. Edirne'de ise neredeyse bunun tam tersi bir söz konusudur.

Tablo 23. Sektörlere Göre Açık İşlerde Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.

SEKTÖR	Kadın	Erkek	Farketmez
EDİRNE	29,4%	16,7%	54,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	36,1%	4,9%	58,9%
İnşaat	8,7%	87,3%	4,1%
Toptan ve perakende Ticaret	14,4%	50,1%	35,5%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,5%	26,2%	72,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	33,3%	66,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	15,4%	7,7%	76,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20,0%	0,0%	80,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	15,0%	35,0%

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde açık işlerde ana meslek gruplarına göre cinsiyet dağılımını incelediğimizde, kadınlar için ilk üç ana meslek grubu birinci sırada %38 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada %23,4 ile Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar ve üçüncü olarak %16,7 ile Hizmet ve Satış elemanları yer almaktadır. Bu da kadınların daha çok eğitim düzeyi gerektiren işlerde çalıştığını göstermektedir. Erkeklerde ise %100 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri çalışanları, ikinci sırada %88,3 ile Teknisyenler, Teknikerler ve yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, üçüncü olarak %58,7 ile Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar yer almıştır. İşverenlerin Nitelik Gerektirmeyen Meslek gruplarında kadından çok erkek tercih ettikleri ve Yöneticiler de ise %100 oranla Fark etmez dedikleri göze çarpan bir durumdur.

Tablo 31. Açık İşlerin Ana Meslek Gruplarına Göre Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.

ANA MESLEK GRUPLARI	Kadın	Erkek	Farketmez
EDİRNE	29,4%	16,7%	54,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	23,4%	58,7%	17,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	16,7%	29,9%	53,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	13,4%	44,4%	42,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0,0%	100,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	6,3%	12,7%	81,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	10,9%	38,9%	50,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROF. MESLEK	0,0%	88,3%	11,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	38,0%	5,1%	56,9%
YÖNETİCİLER	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde referans döneminde 97 farklı meslekte 1019 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Açık işin en fazla olduğu meslek %54,7 ile Makineci (Dikiş) mesleğidir. Edirne ilinde en çok açık iş bulunan ikinci meslek %7,4 ile Ütücü mesleği olup üçüncü meslek ise %4,4 ile Garson (Servis Elemanı) mesleğidir. Kadınlar için Makineci (Dikiş) ve Ütücü mesleklerine baktığımızda açık işlerin büyük kısmını oluşturdukları dikkat çekmektedir. Buda ilde yoğun olarak bulunan sektörlerle ilgili bir durumdur. Erkeklerde ise beklenen bir durum olarak Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde büyük oranda tercih edilmiştir. Fark etmez ise %100 oranla Konfeksiyon İşçisi mesleğinde olması bu meslekte hem erkek hem kadınların yoğun şekilde tercih edildiğini gösteriyor.

Tablo 32. Açık İşlerde İlk 10 Mesleğe Göre Cinsiyet Dağılımı, Edirne, %, 2014.

MESLEKLER	Kadın	Erkek	Farketmez
EDİRNE	29,4%	16,7%	54,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	41,7%	0,9%	57,5%
ÜTÜCÜ	26,6%	0,0%	73,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,0%	29,6%	70,4%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	0,0%	0,0%	100,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	0,0%	62,2%	37,8%
SATIŞ DANIŞMANI	37,5%	6,3%	56,3%
KASİYER	73,9%	0,0%	26,1%
AŞÇI	0,0%	21,4%	78,6%
REYON GÖREVLİSİ	8,4%	33,4%	58,2%
ÖN MUHASEBECİ	51,1%	48,9%	0,0%

Kaynak: İPTA

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler, işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında, işverenlere 2014 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinde 1281 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye genelinde ve Edirne ilinde İmalat sektörüdür. Edirne’de temininde güçlük çekilen mesleklerin %48,1’i İmalat sektöründedir. İkinci sırada %21,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret yer almaktadır. İlde üçüncü sırada İnşaat (%12,8) sektörü yer almıştır. Temininde güçlük çekilen ilk üç mesleğe baktığımızda Türkiye’de ve Edirne’de aynı sektörlerde olduğu görülmektedir.

Tablo 33. T.G.Ç.M. Eleman Sayısının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, Türkiye, %, 2014.

SEKTÖR	EDİRNE		TÜRKİYE	
	ELEMAN SAYISI	ORAN	ELEMAN SAYISI	ORAN
Genel Toplam	1281	100,0%	281.110	100,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	9	0,7%	3.295	1,2%
İmalat	616	48,1%	111.361	39,6%
İnşaat	164	12,8%	34.347	12,2%
Toptan ve perakende Ticaret	276	21,6%	48.979	17,4%
Ulaştırma ve depolama	24	1,9%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	84	6,5%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3	0,2%	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	0,2%	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0,2%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	1,6%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	0,6%	18.839	6,7%
Eğitim	25	2,0%	4.027	1,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	15	1,2%	7.960	2,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	31	2,4%	5.408	1,9%

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri 2013 ve 2014 yıllarına göre incelersek, temininde güçlük çekilen meslek kişi sayısı 2013 yılında 909 kişi olmasına karşın 2014 yılında %41'lik bir artışla 1281 kişi olduğu görülmüştür. İlde her iki yılda da en fazla teminin de güçlük çekilen ilk iki sektörün İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir. İnşaat sektöründe ise 2013 yılında %7,1 iken 2014 yılına baktığımızda %12,8 olarak artış olduğu görülmektedir. Bilgi ve İletişim sektörü ise her iki yılda da aynı oranda sabit kalması dikkat çekmiştir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe ise 2013 yılına göre 2014 yılında önemli oranda düşüş görülmektedir.

Tablo 34. T.G.Ç.M. Eleman Sayısının Sektörlere Göre Dağılımı, Edirne, %, 2013-2014.

SEKTÖR	2014		2013	
	ELEMAN SAYISI	ORAN	ELEMAN SAYISI	ORAN
Genel Toplam	1281	100,0%	909	100,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	9	0,7%	131	14,4%
İmalat	616	48,1%	267	29,3%
İnşaat	164	12,8%	64	7,1%
Toptan ve perakende Ticaret	276	21,6%	210	23,1%
Ulaştırma ve depolama	24	1,9%	23	2,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	84	6,5%	88	9,7%
Bilgi ve iletişim	3	0,2%	2	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	0,2%	3	0,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0,2%	6	0,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	1,6%	10	1,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	0,6%	11	1,2%
Eğitim	25	2,0%	14	1,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	15	1,2%	73	8,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	31	2,4%	7	0,8%

Kaynak: İPTA

Aşağıda ki tabloda temininde güçlük çekilen mesleklerin(TGÇM) ana meslek gruplarına göre oransa dağılımı ve Açık işlerdeki eleman sayısının oransal dağılımı beraber verilmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken husus bu iki oranın birbirine yakın veya uyumlu olmasıdır. Eğer bu oranlarda uyumsuzluk varsa bu uyumsuzlukları gidermek için özel politikalar üretmek gerekmektedir. Edirne'de Tesis ve Makine Operatörleri temininde güçlük çekilen meslek eleman oranı %49,1 iken Açık iş eleman sayısı oranı %65,6 ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar temininde güçlük çekilen meslek eleman oranı %19,2 iken Açık iş eleman sayısı oranı %9'dur. Burada özel politikalar ve projeler üretmek gerektiği göze çarpmaktadır.

Tablo 35. T.G.Ç.M. Eleman Sayısı ile Açık İşlerdeki Eleman Sayısının Ana Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

MESLEK GRUPLARI	TGÇM SAYI	TGÇM ORAN	AÇIK İŞ SAYI	AÇIK İŞ ORAN
EDİRNE	1.281	100,0%	1.019	100,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	28	2,2%	23	2,2%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	180	14,1%	130	12,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	33	2,5%	45	4,4%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	0,1%	1	0,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	80	6,2%	34	3,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	246	19,2%	92	9,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER	82	6,4%	26	2,5%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	629	49,1%	668	65,6%
YÖNETİCİLER	2	0,2%	1	0,1%

Kaynak: İPTA

Sektörlere göre T.G.Ç.M. işyerleri bazında oransal dağılımı incelendiğinde Edirne genelinde 650 işyerinin 244'ü herhangi bir meslekte T.G.Ç.M. olduğunu belirtmiştir. Herhangi bir meslekte T.G.Ç.M. olduğunu belirten işyerlerinin sektörler göre dağılımını incelediğimizde; 244 işyerinin %34,8'i Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer alırken, bu sektördeki toplam işyerine oranı ise %44,7'dir. Edirne ilinde hakim olan İmalat sektörüne baktığımızda ise T.G.Ç.M. işyerlerine oranı %20,4 iken toplam işyerlerine oranı %46,7'dir. Diğer bir sektör ise; %13,5 ile İnşaat sektörüdür. Bu sektörün toplam işyerlerine oranı ise %24,3'tür. Burada dikkat çeken diğer bir husus ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörünün toplam işyerlerine oranı %60 ile ilk sırada yer almasına karşın T.G.Ç.M. veren işyeri sayısındaki oranının %2,5 ile sonlarda yer almasıdır.

Tablo 36. Sektörlere Göre T.G.Ç.M. Bildirme Oranı, Edirne, %, 2014.

Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
EDİRNE	650	244	37,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	5	25,0%
İmalat	107	50	46,7%
İnşaat	137	33	24,3%
Toptan ve perakende Ticaret	191	85	44,7%
Ulaştırma ve depolama	20	8	40,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	45	24	52,3%
Bilgi ve iletişim	5	2	40,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	1	14,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	1	20,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	9	45,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	3	15,8%
Eğitim	28	10	35,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10	6	60,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	36	7	20,0%

Kaynak: İPTA

Ana meslek gruplarının temininde güçlük çekilen mesleklerde toplam çalışan sayılarına göre dağılımı incelendiğinde ilk sırada % 7,3'lük oranı ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar yer almaktadır. Daha sonra sırası ile %6,9 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar ile %6,3 ile Hizmet ve Satış Elemanları gelmektedir. Özellikle bu üç ana meslek grubuna yönelik olarak öncelikle iş başı eğitim programı olmak üzere diğer aktif iş gücü programlarının devreye sokularak gerekli politikaların üretilmesi gerekmektedir.

Edirne'de araştırma kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklerin %1'lik kısmını Nitelik Gerektirmeyen meslekler oluşturduğunu görmekteyiz. Bu demektir ki; ilimizde iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu meslekler mevcut çalışanlara göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren mesleklerdedir.

Tablo 37. Ana Meslek Gruplarına Göre T.G.ÇM. Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı, Edirne, %, 2014.

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Eleman Sayısı	Oran
EDİRNE	24097	1281	5,3%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2126	28	1,3%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2861	180	6,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3377	33	1,0%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	33	1	3,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1627	80	4,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3565	246	6,9%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER	1378	82	6,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	8650	629	7,3%
YÖNETİCİLER	481	2	0,4%

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğin 2013-2014 yıllarına göre dağılımı incelendiğinde; 2013 yılında temininde güçlük çekilen meslekler içinde ilk sırada %13,5 ile Makineci (Dikiş), ikinci sırada %11 ile Yeraltı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı, üçüncü sırada %6,6 ile İplik Eğirme Operatörü yer almaktadır. 2014 yılında ise temininde güçlük çekilen meslekler içinde ilk sırada 2013 yılına göre neredeyse beş katlık bir artış ile Makineci (Dikiş), ikinci olarak %4,7 ile Garson (Servis Elemanı), üçüncü sırada %2,3 oranı ile Konfeksiyon işçisi yer almaktadır. Her iki yılda da ilk sırayı Makineci (Dikiş) mesleği almıştır. Konfeksiyon işçisi mesleği ise yüzde yüzlük bir artış ile 2014 yılında üçüncü sırayı almıştır. Bu da Edirne ilinde hakim sektörün tekstil olduğunu göstermektedir.

Tablo 38. İlk 20 Mesleğe Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı, Edirne, %, 2013-2014.

Meslekler	2014		Meslekler	2013	
	T.G.Ç.M. Eleman Sayısı	Oran		T.G.Ç.M. Eleman Sayısı	Oran
EDİRNE	1281	100,0%	EDİRNE	909	100,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	523	40,8%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	123	13,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	60	4,7%	YER ALTI MADEN İŞLETMESİ HAZIRLIK ELEMANI	100	11,0%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	30	2,3%	İPLİK EĞİRME OPRT.	60	6,6%
AŞÇI	28	2,2%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	39	4,3%
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	21	1,6%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	26	2,9%
SATIŞ DANIŞMANI	20	1,6%	SATIŞ DANIŞMANI	21	2,3%
TEKNİK SERVİS ELEMANI	20	1,6%	MADENCİ (GENEL)	20	2,2%
KASAP	18	1,4%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	18	2,0%
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	18	1,4%	OVERLOK MAK. OPT.	15	1,7%
KASİYER	17	1,4%	REÇMECİ	15	1,7%
SÜT VE ÜRÜNLERİ TEKNİKERİ	15	1,2%	HEMŞİRE	15	1,7%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	14	1,1%	ELETRİKÇİ (GENEL)	14	1,5%
SIVACI	14	1,1%	PVC DOĞRAMA USTASI	13	1,4%
HAMURKAR	14	1,1%	AŞÇI	12	1,3%
TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ	13	1,0%	RESEPSİYON GÖREVLİSİ	11	1,2%
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	12	1,0%	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	10	1,1%
BETON BORU ÜRETİM MAK OPRT	11	0,9%	KURYE	10	1,1%
REYON GÖREVLİSİ	11	0,9%	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRT.	10	1,1%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ	10	0,8%	PİZZA USTASI	10	1,1%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI	9	0,7%	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	9	1,0%

Kaynak: İPTA

Edirne genelinde temininde güçlük çekilen mesleği karşıladınız mı sorusunu işverenlere sorduğumuzda %46'sı evet, %32'si hayır, %22'si kısmen cevabını vermiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada % 7,3'lük oranı ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar gelmektedir. Bu meslekte evet cevabı ise %20 civarındadır. Buna uygun projeler geliştirmek gerektiği göze çarpmaktadır.

T.G.Ç.M. karşılanma durumuna göre incelendiğinde evet cevabını veren işverenlerin ayrı, hayır ve kısmen diyen işverenlerin ayrı incelenmesi gerekmektedir. Önemli olan hayır veya kısmen cevabının verilmesinin nedenlerin araştırılması ve bu meslek gruplarında gerekli politika ve uygulamaların hazırlanarak sorunun giderilmesidir. Bu açıdan değerlendirdiğimizde Tesis Makine ve Operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ana meslek gruplarının öncelikli olarak incelenerek uygun aktif işgücü programlarıyla desteklenmesi gerekmektedir.

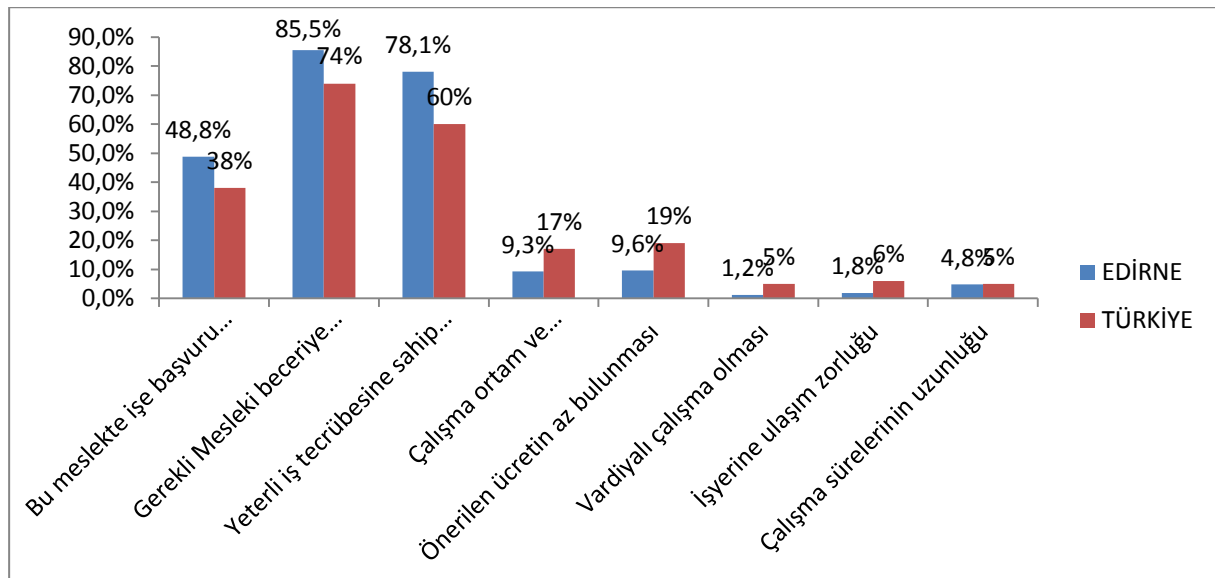
Tablo 39. Ana Meslek Gruplarında İşverenlerin T.G.Ç.M. Karşılanma Durumu, Edirne, 2014.

MESLEK GRUPLARI	TGCM İşveren Sayısı			
	Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
EDİRNE	111	79	54	244
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	8	2	2	13
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	19	20	11	50
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	5	2	2	9
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0	1	1
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	12	13	6	31
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	35	14	17	66
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER	9	8	5	22
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	22	19	11	52

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde eleman temininde yaşanan güçlükte işverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, üçüncü sırada bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. İşveren kaynaklı sebepler ise fazla tercih edilmemiştir. Türkiye geneli ile birbirine yakın bir yapı söz konusudur. Türkiye genelinde işveren kaynaklı nedenler Edirne iline göre oranları daha yüksektir.

Grafik 11. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Edirne, Türkiye, %, 2014.

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde eleman temininde yaşanan güçlükte işverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, üçüncü sırada bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. İşveren kaynaklı sebepler ise fazla tercih edilmemiştir.

Meslek olarak temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında; ilde en fazla temin güçlüğü çekilen meslek olan Makineci (Dikiş) mesleğinde temininde güçlük çekilme nedeni ağırlıklı olarak gerekli beceri ve niteliğe sahip eleman bulunmaması ve iş tecrübesine sahip elemanın bulunmamasıdır. Yine en fazla temininde güçlük çekilen mesleklerde ikinci sırada yer alan, Konfeksiyon işçisi mesleğinde de bu meslekte eleman bulunmaması ön plana çıkmaktadır. İnşaat Kalfası(genel) mesleğinde temininde güçlük çekilme nedeni; beceriye/niteliğe sahip elemanın olmaması, iş tecrübesine sahip elemanın bulunmaması ve diğer bir meslek ise Garson (Servis Elemanı) mesleğinde de beceriye/niteliğe sahip elemanın olmaması ve iş tecrübesine sahip elemanın bulunmaması ön plana çıkmaktadır. İşgücü piyasasını bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi eleman temininde güçlük çekilme sorununu büyük ölçüde hafifletecektir. Ayrıca bu sorunu hafifletilmesi çalışmalarında aktif işgücü programlarından işbaşı eğitim programlarının söz konusu mesleklerde eleman yetiştirilmesi için kullanılması ve çalışanların mesleki yeterliliklerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması çerçevesinde gerekli mekanizma ve politikaların üretilerek düzgün bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

Tablo 40. T.G.Ç.M. Nedenlerinin İlk 10 Mesleğe Göre Dağılımı, Edirne, %, 2014.

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
EDİRNE	48,8%	85,5%	78,1%	9,3%	9,6%	1,2%	1,8%	4,8%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	61,3%	100,0%	85,5%	1,9%	6,1%	0,0%	0,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	34,0%	83,0%	67,7%	6,8%	22,0%	5,1%	5,1%	18,6%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
AŞÇI	59,3%	51,8%	59,1%	3,7%	3,7%	0,0%	7,4%	0,0%
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	28,6%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	5,0%	84,5%	70,2%	24,8%	9,9%	0,0%	0,0%	29,8%
TEKNİK SERVİS ELEMANI	0%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
KASAP	0%	100%	94%	0%	0%	0%	0%	0%
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	72,0%	44,6%	44,6%	16,6%	11,2%	0,0%	0,0%	5,6%
KASİYER	71,0%	17,6%	82,7%	0,0%	17,3%	5,9%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPTA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek dönem istihdam beklentisi yıllık olarak ölçülmek istenmiştir. Gelecek dönem istihdam beklentisinde Edirne ilinde yıllık olarak sektörlere göre dağılımda dönemsel değişimler kendini göstermektedir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibarıyla, Edirne ilinde gerçekleşmesi beklenen net istihdam değişiminin dağılımı incelendiğinde ilk sırada 957 kişilik artış beklentisi ile İmalat sektörü yer almaktadır. İkinci olarak ise 300 kişilik artış beklentisi ile İnşaat sektörü ve üçüncü olarak 224 kişilik artış beklentisi ile Toptan ve Perakende Ticaret yer almaktadır.

Edirne ilinde net istihdam değişim oranlarını incelediğimizde; % 17,2 ile Bilgi ve İletişim sektörünü görmekteyiz. Bunu ikinci olarak %15,7 oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı, üçüncü olarak ise %10 ile İmalat ve İnşaat sektörleri takip etmektedir. Burada dikkat çeken husus ise Eğitim sektöründe 2 kişilik bir azalış olmasıdır.

Türkiye geneli ile Edirne ilini net istihdam değişim oranlarını Türkiye’de ilk sırada %10,8 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İkinci olarak %7,3 ile İnşaat sektörü yer almaktadır. Türkiye geneli N.İ.D.O. dağılımına baktığımızda Edirne iline göre dağılımın daha dar bir yelpazede olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde N.İ.D.O. genellikle %3-%5 arasında yoğunlaşmaktadır. Edirne geneline %7,1 olan N.İ.D.O. Türkiye genelinde %5,1’dir.

Tablo 41. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranı, Edirne, %, 2014.

SEKTÖRLER	EDİRNE		TÜRKİYE	
	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
TOPLAM	1836	7,6%	359438	5,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	105	15,7%	4329	5,2%
İmalat	957	10,0%	115110	4,6%
İnşaat	300	10,0%	60506	7,3%
Toptan ve perakende Ticaret	224	4,3%	55307	4,9%
Ulaştırma ve depolama	8	2,0%	9754	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66	8,1%	15853	2,9%
Bilgi ve iletişim	98	17,2%	5413	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%	7353	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	1797	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	2,5%	9490	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	48	2,7%	59204	10,8%
Eğitim	-2	-0,2%	992	0,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0,0%	9343	4,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	26	8,7%	4987	5,5%

Kaynak: İPTA

Edirne ilinde ana meslek gruplarının net istihdam değişim oranlarını incelersek ilk sırada %11,6 ile Tesis Makine ve Operatörlerinin yer aldığını görmekteyiz. İkinci sırada ise %8,6 ile Sanatkarlar ve İlgili İşler de Çalışanlar takip ediyor ve üçüncü olarak da %6,6 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar yer almaktadır. Edirne’de herhangi bir ana meslek grubunun net istihdam değişim oranında düşüş görülmemektedir.

Ana meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranlarını Türkiye geneli açısından incelersek ilk sırada %7,2 ile Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır. İkinci sırada %6,8 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almaktadır. Genel olarak Edirne için N.İ.D.O. dağılımı %5-%8 arasında yer alırken Türkiye genelinde bu dağılım %3-%6 arasında yoğunlaşmaktadır.

Net sayısal artış beklentisini ana meslek gruplarına göre değerlendirdiğimizde, gerçekleşmesi beklenen net sayısal artışın %51’inin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldığı görülmektedir. Aynı zamanda net sayısal azalışa göre incelediğimizde ise olması beklenen en yüksek azalışın %38,3 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olması beklenmektedir.

Tablo 42. Ana Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı, Edirne, %, 2014.

EDİRNE	Net Sayısal Artış	Net Sayısal Azalış	N.İ.D.O.
TOPLAM	2096	261	7,6%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	141	1	6,6%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	199	32	5,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	203	27	5,2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	38	21	1,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	409	100	8,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLERLER	36	10	1,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1070	68	11,6%
YÖNETİCİLER	1	1	0,0%

Kaynak: İPTA

Mesleklerin istihdam artış ve azalışlarının önceden tahmin edilmesi Aktif İşgücü Politikalarının belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu sayede uygun mesleklere yönlendirmenin sağlanmasıyla istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.30 Haziran 2015 tarihinde en fazla artış beklenen meslekler incelendiğinde 139 tane artış gösteren mesleğin ilk 10 tanesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Artış gösteren mesleklere baktığımızda ise genelde bu mesleklerin İmalat sektöründe ve Edirne ilinde hakim sektör olan tekstil ile ilgili meslekler olduğu görülmektedir.

Ayrıca bu dönem içerisinde azalışlar değerlendirildiğinde 47 meslek de azalış olduğu özellikle Madenci (Genel) ve İnşaat ile ilgili mesleklerde ki azalışlar dikkat çekmektedir. Sektörlerin yapısından dolayı bu azalışların dönemselsel işten çıkarmalar nedeniyle olduğu düşünülmektedir.

İstihdam artışı beklenen mesleklerde 2013 yılı ile 2014 yılını kıyasladığımızda; 2013 yılında 92 farklı meslekte 1016 kişilik bir artış beklentisi var iken 2014 yılında önemli bir artış olmuş ve 139 farklı meslekte 2096 kişilik artış beklentisi vardır. Yıllar arasında istihdam beklentisi çerçevesinde ilk üç meslek incelendiğinde ilk iki mesleğin aynı olduğu ve oranlarının da birbirine yakın olduğu gözlemlenmektedir. Fakat üçüncü sıradaki meslekte bir değişim söz konusudur. 2013 yılında %5,9 ile İplik Eğirme Operatörü mesleği yer alırken 2014 yılında bu mesleğin yerine %4,8 ile Müşteri Temsilcisi mesleği yer almaktadır.

Tablo 43. İlk 10 Mesleğe Göre İstihdam Değişiminin Dağılımı, Edirne, %, 2014.

Net Sayısal Artış		
EDİRNE	1836	% 100,0
MAKİNECİ (DİKİŞ)	748	%40,7
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	101	%5,5
MADENCİ (GENEL)	81	%4,4
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	71	%3,9
ÜTÜCÜ	60	%3,3
GARSON (SERVİS ELEMANI)	55	%3,0
İNŞAAT USTASI	44	%2,4
SIVACI	43	%2,4
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	41	%2,2
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	37	%2,0

Kaynak: İPTA

Part-time çalışanı olan işyerlerine göre net istihdam değişim oranlarını incelediğimizde genelde %7,6 olan net istihdam değişim oranını part-time çalışanı olan işyerlerinde %10,5'e yükseldiği görülmektedir. Part-time çalışanı olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarını değerlendirdiğimizde az da olsa Edirne ortalamasının altında kaldığı gözlenmektedir.

Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerlerine göre net istihdam değişim oranlarını incelediğimizde genel itibari ile oranların Edirne ile paralellik göstermektedir. Ancak Edirne genelinde ortalamanın üzerinde yer alan part-time çalışanı olan işyerlerinin net istihdam değişim oranı Türkiye genelinde %3,8 ile ortalamanın altında yer almaktadır.

Tablo 44. İşyeri Büyüklüklerine ve Part-Time Çalışanlara Göre N.İ.D.O. Dağılımı, Edirne, %, 2014.

Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri NİDO	Part-Time Çalışanı Olmayan İşyerleri NİDO	Toplam İşyerleri NİDO
10,5%	7,2%	7,6%

Kaynak: İPTA

SONUÇ

Edirne İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler, eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Daha önceki senelerde kullandığımız verilerin önemli bir kısmının il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Edirne, Tekirdağ, Kırklareli illerini kapsayan TR21 bölgesine ait olması ve arza yönelik olan bu verilerin önemli bölümünün 2012 ve daha eski tarihlere dayanması ve talep boyutunun daha ayrıntılı incelenmesi gibi gerekçeler ile 2014 yılı işgücü piyasası analiz raporunda arz boyutu önceki senelere göre daha kısıtlı incelenerek, talep boyutu daha ayrıntılı incelenmiştir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2013 yılında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türkiye işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum Edirne ilinde de kendini göstermektedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıtı da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da, Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Edirne işgücü piyasasını arz yönüyle değerlendirdiğimizde 2007 yılının sonlarına doğru meydana gelen küresel ekonomik kriz dünya genelinde olduğu gibi ülkemizi de etkilemiştir. 2009 yılına kadar süren bu küresel ekonomik krizin etkileri yıldan yıla olumlu değişimlerle belirli oranda normale dönmeye başlamıştır. Özellikle işsizlik oranında bu olumlu değişim fark edilmektedir. 2009 yılında %13 olan işsizlik oranı 2013 yılı itibari ile %7,8'e kadar düşmüştür. İstihdam oranına baktığımızda 2009 yılında %47 iken 2013 yılında %50,8'e yükselerek işsizlik oranında olduğu gibi olumlu bir seyir izlemiştir. İşgücüne katılma oranı ise diğer iki temel göstergeye göre daha düşük oranlarda değişim göstermekle birlikte 2009 yılına göre 2013 yılında küçük te olsa olumsuz bir düşüş

gerçekleşmiştir. Son yıllardaki genel olumlu eğilimlere karşı Edirne’de işgücüne katılma oranının hedeflenenden düşük olmasının en önemli nedenleri arasında kadınların ve gençlerin işgücüne katılma oranının düşük olması yer almaktadır.

2014 yılının Mayıs-Haziran aylarında alan çalışması gerçekleştirilen ‘Türkiye İşgücü Piyasası Analizi’ kapsamında elde edilen sonuçlara göre; her 100 çalışandan 60’ı erkek iken 40’ının kadın olduğu görülmektedir. Bu da kadın istihdamını daha etkili politikalar geliştirilmesi gerektiğini ve bu politikaların yanı sıra kadın istihdamının geliştirilmesinde teşvik uygulamalarının daha da yaygınlaşması gerektiği görülmektedir.

Çalışanların sektörlere göre dağılımında ilk sırada İmalat sektörü yer almaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışanı olan sektörler İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler, Bilgi ve İletişim, Eğitim sektörlerinde çalışan kadın sayısı aynı sektörlerde çalışan erkek sayılarından fazladır. İmalat sektörü erkek ağırlıklı olmasına rağmen kadın çalışanların %55’ini istihdam etmektedir. Bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri belirli bir eğitim düzeyinden ziyade belirli beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir. Çalışanları meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz. En fazla çalışılan meslek erkeklerde Şoför iken kadınlarda Dikiş Makinesi Operatörüdür. Erkeklerin en fazla çalıştığı ikinci meslek Madenci (Genel) iken kadınlarda ise ikinci sırada Makineci (Dikiş) mesleğidir. Kadınlarda erkeklere göre daha fazla eğitim isteyen mesleklerde çalışmanın yaygın olduğu görülmektedir. Kadınlar için eğitim ile istihdam arasında pozitif bir ilişki erkeklere göre daha yüksektir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Edirne’de İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Edirne ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler ticaret ve imalat sektörleridir. Bunun sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de bu iki sektördedir.

Edirne genelinde referans dönemi içerisinde 650 işyerinin 122’sinde 1019 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş Toptan Perakende ve Ticaret sektöründe bulunmaktadır. Açık işlerde ikinci olarak İnşaat, üçüncü olarak İmalat sektörü yer almaktadır. ‘Açık iş/ (istihdam + Açık iş)*100’ formülü kullanılarak açık iş oranı hesaplanmaktadır. Bu formüle göre Türkiye’de %2,7 olan açık iş oranı Edirne ilinde %4,1 olarak hesaplanmıştır. Edirne genelinde sektörler göre açık iş oranının en yüksek olduğu sektör %7,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde çalışan sayısının az olması (%3,4) ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları nispeten daha düşüktür. Ticaret sektöründe açık iş oranı %2,3, İnşaat sektöründe %1,7’dir. Büyük işyerlerinde açık iş oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Açık iş oranının yüksek olmasının iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken pozisyonlar yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Elimizde şu aşamada ilde istihdam artışını net olarak gösterecek bir veri seti bulunmamaktadır. Bu veri seti ancak gelecek yıllarda mevcut olacaktır. 10+ işyerlerinde tamsayımın uygulanması, gelecek yıllarda kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol

açacak ve hem gruplandırılmış veri setleri hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi daha kolay saptanabilecektir.

Ana meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, ikinci sırada hizmet ve satış elemanları, üçüncü sırada Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grupları yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığı söylemek mümkündür. En fazla açık işin olduğu meslek Makineci (Dikiş)'tir. Bu mesleği Ütücü ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir. Tekstil İmalatı sektöründeki bazı mesleklerde referans döneminde eleman talebi dikkat çekici düzeyde olmuştur. Açık iş oranı yüksek olan meslekler genellikle mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir.

Söz konusu açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi %45,1 ile fark etmez ve %40 ile lise altı seçenekleridir. Başka bir deyişle işyeri sahipleri açık iş bulunduğunu belirttikleri mesleklerin büyük bir çoğunluğunda herhangi bir eğitim düzeyi aramadıklarını, onda birinde ise düşük eğitimin yeterli olduğunu belirtmektedirler. En fazla açık iş verilen meslekler itibari ile genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; açık işlerin yoğun olduğu meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla fark etmez veya lise altı eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece olağandır. Aynı zamanda Nitelik Gerektirmeyen mesleklerin toplam çalışanlar içinde de ağırlığının daha fazla olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da yukarıdaki görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2014 yılı içerisinde eleman temininde güçlük çektikleri meslekler sorulmuştur. Edirne genelinde 650 işyerinde 1281 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Garson (Servis Elemanı), üçüncü sırada Konfeksiyon İşçisi yer almaktadır. Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında önemli ölçüde paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 20 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğin yarısından fazlası aynıdır. Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğe baktığımızda yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek mesleklerin ağırlığına oranla ara eleman bulunma noktasında önemli sıkıntılar yaşanmakta olduğu görülmektedir.

Çalışanların %14'ü, açık işlerin %4,4'ü nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken temininde güçlük çekilen mesleklerde bu oran %2,5'tir. Bu tablo işgücü piyasasında genellikle nitelik ve beceri gerektiren mesleklerin bulunmasında zorluk çekildiğini göstermektedir. Başka bir deyişle mevcut çalışanların nitelik düzeyi düşük iken ihtiyaç duyulan mesleklerin nitelik düzeyi daha yüksektir.

Temininde güçlük çekilmesinin nedenlerine baktığımızda ilk sırada %85,5 ile gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. En çok temininde güçlük çekilen Makineci (Dikiş) mesleğinde bu nedenin oranının %100 olduğu görülmektedir. Sadece ilk meslekte değil, ilk 10 meslek içinde yer alan temininde güçlük çekilen mesleklerde oran genellikle yüksektir. Daha önce de değindiğimiz gibi bu durum açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu durum karşısında; becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu meslekleri ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli haline getirmektedir.

2014 yılı İşgücü Piyasası Analiz çalışması kapsamındaki işyerlerinin gelecek beklentileri olumludur. Genel itibariyle 1836 kişilik bir artış beklenmektedir. Edirne'deki öngörülen net istihdam değişim oranı %7,6'dır ve ilk sırada Bilgi ve İletişim sektörü yer almaktadır. Net istihdam değişimine baktığımızda ise en yüksek artışın %52,1 ile İmalat sektöründe gerçekleşmesi öngörülmektedir. Gerek gelecek dönem istihdam artışı beklentisinin İmalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve

temininde güçlük çekilen mesleklerin İmalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörlerle göre eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir Kayıt Dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem Kayıt Dışlığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitime maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmaktır.

Gerek mevcut istihdam içerisinde gerekse açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler içerisinde eğitim düzeyi düşük mesleklerin yoğun olması Edirne İşgücü Piyasası için önemli bir risktir. Eğitimli ve nitelikli işgücü talebinin arttırılması uzun dönemli üretken bir ekonominin önemli bir göstergesidir. Gerek uzun dönemli genel ve mesleki eğitim politikalarının gerekse kısa dönemli Aktif İşgücü Piyasası politikalarının işgücü talebi eğilimleri dikkate alınarak belirlenmesi bu taleplerin etkin ve etkili karşılanabilmesi ve sürdürülebilir bir işgücü piyasası açısından oldukça önemlidir.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün eğitimden ayrılan dezavantajlı grupları ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasının dahil edilecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

Kadınların istihdama katılımını arttırmak amacıyla Aktif İşgücü Piyasası politikaları kapsamında gerektiği taktirde mesleki eğitim kurslarına katılımı arttıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri
İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

		TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)		
		2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU	
Sayın İşyeri Yetkilisi,				
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.				
Bilgi Verme ve Gizlilik				
1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.				
2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.				
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.				
Kapsam				
Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.				
İŞYERİ BİLGİLERİ				
Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
			Evet	Hayır
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				
ADRES BİLGİLERİ				
İL:	İLÇE:	MAHALLE :		
CADDE/SOKAK:				
DIŞ KAPI NO :				
İÇ KAPI NO :				
TELEFON/FAKS/E-POSTA				
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin				
Adı ve Soyadı		Unvanı		
Tarih		Telefonu		
E-posta		İmza/Kaşe		
Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.				
BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.				
	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ	
Adı ve Soyadı				
Tarih ve İmza				
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI				
İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü				

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM			
S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			
S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. (Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)	Evet	☐	
	Hayır	☐	
<div style="border: 1px solid black; display: inline-block; padding: 5px;">SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ </div>			

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04											
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)											
			1	2	3	4	5	6	7	8				
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												
		☐												

* Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.)

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2-A: 2014 yılı İŞKUR İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam:

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dahilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İŞKUR İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
P
Q
R
S

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İŞKUR İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İŞKUR İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin

üretmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$$n_h = \tilde{n} [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{1/2}$$

$\tilde{n}$ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{\min} = K.\tilde{n}$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektedir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayıyla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2-B: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADİYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KİRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAĞKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
İĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	10.183
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için “işyeri cevapsızlık formu” doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapisane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü Eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek Eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdamda katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdamda katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığına ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörlere göre istihdam akışları verimlilik

analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerle geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende Ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki Eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işsiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6. Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $(\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - (\text{İstihdam} + \text{İşsiz})) / (\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}) \times 100$

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED, 1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğudur.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulamaları Sonuçları

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	1.450	3.295	4.329	1,7%	5,2%
İmalat	50.597	2.510.806	87.006	111.361	115.160	3,3%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklim	676	37.222	188	384	308	0,5%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık	498	31.312	295	377	1.271	0,9%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	14.074	34.347	60.506	1,7%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret	46.693	1.119.724	34.783	48.979	55.307	3,0%	4,9%
Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	8.051	9.957	9.754	2,4%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti	12.594	540.430	14.863	21.918	15.853	2,7%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	2.773	3.631	5.413	2,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	1.277	1.305	7.353	0,7%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	1.111	1.452	1.797	2,9%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik	9.638	196.305	4.424	8.630	9.490	2,2%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	15.218	18.839	59.204	2,7%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	3.298	4.027	992	1,7%	0,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet	4.171	191.334	5.084	7.960	9.343	2,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence	849	23.694	504	833	698	2,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	4.182	5.408	4.987	4,4%	5,5%
Genel Toplam	200.911	7.049.691	198.582	282.704	361.764	2,7%	5,1%

Ek 4-B: Edirne İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
EDİRNE	650	24.097	1.019	1.281	1.836	4,1%	7,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	668	5	9	105	0,7%	15,7%
İmalat	107	9.534	728	616	957	7,1%	10,0%
İnşaat	137	2.997	52	164	300	1,7%	10,0%
Toptan ve perakende ticaret	191	5.184	120	276	224	2,3%	4,3%
Ulaştırma ve depolama	20	394	1	24	8	0,3%	2,0%
Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri	45	816	66	84	66	7,5%	8,1%
Bilgi ve iletişim	5	570	0	3	98	0,0%	17,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	71	0	3	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	59	0	3	0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve tek. faaliyetleri	20	242	3	20	6	1,2%	2,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	1.791	5	8	48	0,3%	2,7%
Eğitim	28	817	13	25	-2	1,6%	-0,2%
İnsan sağ. ve sosyal Hizmet faaliyetleri	10	657	5	15	0	0,8%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	36	297	21	31	26	6,5%	8,7%

TÜRKİYE İŞ KURUMU
EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Mithat Paşa Mah.
Tel: 0(284) 225 38 61
www.iskur.gov.tr

